

MAANDBLAD

JANUARI 2006

VERSCHIJNT NIET IN JULI EN AUGUSTUS

“Visbennen op de kaai”

DE PLATE

V.U. Jean Pierre Falise, Hendrik Serruyslaan 78/19 - 8400 Oostende

lid van de unie der belgische periodieke pers

maritiem tijdschrift

Neptunus v.z.w.

Postbus 17

8400 Oostende

Tel. en Fax: **059/80.66.66**

e-mail: **vzw.neptunus@pi.be**

Neptunus een Belgisch Maritiem tijdschrift

Met informatie

..... over de **Marine**

..... over de **koopvaardij**

..... over **vreemde oorlogsbodems**

..... over ons **maritiem verleden**

..... over de **havenactiviteiten** en

over nog zoveel meer **interessante maritieme aangelegenheden**

Abonneer U

of schenk uw vrienden of kennissen een abonnement

Jaarlijks abonnement: € 15

Beschermd abonnement: € 20

Weldoend abonnement: € 30

te storten op rekening **473-6090311-30**
van Neptunus, Postbus 17, 8400 Oostende

DE PLATE

**TIJDSCHRIFT VAN DE KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING
"DE PLATE" (V.Z.W.) - OOSTENDE.**

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de CULTUURRAAD OOSTENDE en HEEMKUNDE WEST-VLAANDEREN.

Statuten gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 35

NUMMER 1

MAAND januari 2006

Prijs per los nummer: € 1,50

IN DIT NUMMER

- blz. 3 Jaarprogramma "De Plate" voor het jaar 2006.
- blz. 6 **E. SMISSAERT:** "Hermelijnen"-trams aan de Kust.
- blz. 8 **D. FARASYN (+):** Scheepswerven te Oostende (1609-1913).
- blz. 12 **E. SMISSAERT:** Daniël Farasyn en zijn persoonlijk archief.
- blz. 13 **N. HOSTYN:** Nog Oostendse (Kijk)boeken opnieuw bekeken.
- blz. 15 **R. VANCRAEYNEST:** De afleidingsvaart (1).
- blz. 31 Ledenlijst 2005.

**HET BESTUUR VAN DE KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING
DE PLATE**

WENST HAAR LEDEN EEN GELUKKIG EN VOORSPOEDIG JAAR 2006

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Heemkring De Plate, Langestraat 69, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever : Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

750-9109554-54

000-0788241-19

Het Bestuur

Erevoorzitters:

August VAN ISEGHEM, Ijzerstraat 1, 8400 Oostende.

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Voorzitter:

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. 059708815.

E-mail: falise.jp@scarlet.be

Ondervoorzitter:

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris:

Nadia STUBBE, Blauwvoetstraat 7, 8400 Oostende, tel. 059800289.

E-mail: de.plate@pandora.be

Penningmeester:

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Leden:

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Freddy HUBRECHTSSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Valère PRINZIE, Euphrosina Beernaertstraat 48, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer:

Emile SMISSAERT: Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Daniël FARASYN (+): mevr. D. FARASYN, Ernest Feysplein 15/85, 8400 Oostende.

Norbert HOSTYN: Directie Musea, p.a. H. Serruyslaan 18a, 8400 Oostende.

Raymond VANCRAEYNEST: Blauw Kasteelstraat 103, 8400 Oostende.

JANUARI ACTIVITEIT

De Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden uit te nodigen tot de volgende activiteit in de loop van de maand januari:

Op donderdag 26 januari 2006 om 20.00 uur

in de conferentiezaal van de V.V.F., Dr. L. Colensstraat 6, 8400 Oostende

JAARLIJKSE LEDENVERGADERING

1. Welkomstwoord door dhr. Jean Pierre **Falise**, voorzitter, en hulde aan de overleden leden.
- 2.. VEILING georganiseerd door DE PLATE onder leiding van dhr. Omer **VILAIN**.

De aanwezige leden kunnen zich de lijst van de te veilen stukken aanschaffen tegen kostprijs.

De jaarlijkse veiling is voorbehouden aan de individuele leden.

Er wordt voor gezorgd dat op die avond leden en kandidaat-leden zich in regel kunnen stellen met de lidmaatschapsbijdrage voor het jaar 2006.

Zoals reeds aangekondigd in het tijdschrift van oktober, november en december 2005 zullen de aangeboden stukken te bezichtigen zijn in het Heemmuseum op ZONDAG 22 JANUARI (en niet 20 januari) tussen 10.00 uur en 12.00 uur.

LET WEL OP: VÓÓR DE VEILING IS ER GEEN VOORDRACHT
WIJ BEGINNEN STIPT OM 20 UUR MET DE VEILING!!!

JAARPROGRAMMA "DE PLATE" voor het jaar 2006

A. Avondvoordrachten en activiteiten

1. Donderdag 26 januari 2006 om 20.00 uur

Jaarlijkse VEILING VAN DE PLATE, voorbehouden aan de leden, onder leiding van Dhr. Omer VILAIN.

2. Donderdag 23 februari 2006 om 20.00 uur

De Oostendse scheepswerven van het derde dok door dhr. Louis PINCKET.

3. Donderdag 30 maart 2006 om 20.00 uur

De restauratie van de Sint-Petrus en Pauluskerk door dhr. Luc GLORIEUX.

4. Donderdag 27 april 2006 om 20.00 uur

De Haven van Oostende door dhr. Ferdinand GEVAERT.

5. Zaterdag 6 mei 2006 om 18.30 uur

Kroefeltocht, een culinaire schemerwandeling in het licht van Oostende o.l.v. dhr. Dirk BEIRENS.

6. Donderdag 18 mei 2006 om 20.00 uur

Tafelen door de eeuwen heen door dhr. J.L. MEULEMEESTER.

7. Donderdag 28 september 2006 om 20.00 uur

De Oostendse acteur Hector Camerlinck door dhr. Norbert HOSTYN.

8. Donderdag 26 oktober 2006 om 20.00 uur

“In et Witte Paard” te Oostende door dhr. Emile SMISSAERT.

9. Donderdag 30 november 2006 om 20.00 uur

Oostende verandert door dhr. Valère PRINZIE.

10. Donderdag 14 december 2006 om 20.00 uur

Filmavond Oostende.

B. Namiddagvoordrachten en activiteiten

1. Zaterdag in oktober (datum later te bepalen)

Een geleid bezoek.

3. Donderdag 30 november 2006 om 14.30 uur

Oostende verandert door dhr. Valère PRINZIE.

4 Zaterdag 2 december 2006 om 12.30 uur

Middagmaal en Kleinkunstnamiddag.

C. Studiereis

Zondag 11 juni 2006

Studiereis (nog in voorbereiding) o.l.v. dhr. Valère PRINZIE.

D. Thematentoonstellingen

1. Van 21 januari tot april 2006

Sint-Petrus en Pauluskerk in confrontatie.

2. Van mei tot september

Het vliegwezen in Stene en Raversijde.

3. Van oktober tot november

Kunstschilder Jan De Clerck

4. Van december tot januari 2007

Toneelacteur Hector Camerlinck

Dit programma wordt U voorgesteld onder voorbehoud van eventuele wijzigingen.

Door onvoorziene omstandigheden kunnen activiteiten en/of data veranderen.

RAADPLEEG REGELMATIG ONZE WEBSITE! (www.deplate.be)

Wat vindt U daar?

- De inhoud van ons tijdschrift.
- De inhoud van de tijdschriften waarmee wij een ruilabonnement hebben.
- Het jaarprogramma (met eventueel de laatste aanpassingen).
- De tijdelijke tentoonstellingen.
- De geschiedenis van De Plate en van ons Museum.

“HERMELIJNEN” – TRAMS AAN DE KUST

door Emile SMISSAERT

Nog niet lang geleden, in 1991 en als gevolg van de “Staatshervorming”, ontstond “*De Lijn*”, de commerciële naam van de Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM). De Maatschappijen voor Intercommunaal Vervoer van Antwerpen en van Gent, resp. MIVA en MIVG, voorafgegaan door het Vlaamse deel van de NMVB (Nationale Maatschappij van de Buurtspoorwegen), bundelden hun krachten. Met almaar meer succes! Ja, “*De Lijn*” groeit en bloeit.

Ze beschikt over een uitgebreid en gevarieerd voertuigenpark. Naast heel veel bussen, grote en minder grote, zijn de kust, Antwerpen en Gent geoutilleerd met een tramnet dat grote voldoening schenkt. In het oog springend: één persoon staat in voor het vlotte op- en afstappen én voor het veilig rijden. De “kaartjesknipper” is allang verdwenen; tegenwoordig “knip” je zelf, naar gelang de afstand die in “zones” verdeeld is. Ook hier heeft de automatisering en de computer heel wat vergemakkelijkt of technisch en organisatorisch mogelijk helpen maken.

Bekijk je aan de kust een tramstel en je ziet dat, naast een groot voor- en achterstel, een derde, toegankelijkheidsvriendelijke “lagevloer-tussenkast” meerijdt. Voor fietsen, kindercarriëns en gehandicapten. Moderne en frisse affiches-in-plastiek kleuren de buitenzijde van het tramstel. Binnenin vergemakkelijken auditieve en visuele halteaanblijfsborden het transportcomfort van de kusttram (1). Vandalisme en af en toe ordeverstoring maken haar kwetsbaar.

Het reizigersaantal neemt nog voortdurend toe (2), gedeeltelijk in de hand gewerkt doordat de senioren gratis meereizen. Vergeet niet dat aan de kust deze “*Kusttram*” zoals ze zichzelf graag laat noemen, in 2004 49 voertuigen rijk is en dé schakel tussen alle Vlaamse badsteden, van Knokke tot De Panne, met de stad Oostende als middenstuk dat kan tellen. Verleden jaar kwam men tot meer dan 9 miljoen reizigers ! Nu nog “maakt de tram de kust”, althans ten dele maar belangrijk !, om de titel van historicus Van Craeynest's meesterwerk aan te halen (3). Volgens mij niet eens ten onrechte.

Is het wonder dat er tijdens het zomerseizoen nood is aan supplementaire vervoerscapaciteit? Technische verbeteringen droegen ertoe bij dat vanaf mei 2004 een nieuwe generatie tramstellen, de zogenoemde “*Hermelijnen*” in gebruik kwamen in Antwerpen en Gent. Nog in 2004 werd dit type tram getest aan de kust, zonder reizigers aan boord te nemen. Het jaar daarop, in 2005, werden vier (volgens een andere bron vijf) “*Hermelijnen*”-trams tijdelijk overgeplaatst naar Oostende “(...) Om tijdens het zomerseizoen een gecadanceerde versterkingsdienst te verzekeren tussen Oostende en Westende-Bad (op de lijn naar De Panne). Ze werden voor deze gelegenheid zelfs vernummerd, waarbij hun oorspronkelijk wagennummer eveneens behouden bleef” (4). Vier “*Hermelijnen*” (de 7225, 7229, 7236 en 7246) die tijdens hun dienst aan de kust een tweede immatriculatienummer (6050 tot 6053), aangebracht onder het originele nummer, droegen. De reden hiervan is dat de dispatching zo gemakkelijker kon identificeren door middel van de radioverbinding (5).

De aanblik van deze zeer modern aandoende tramversie moet even wennen; ze telt vijf geledingen (aan de kust) en lijkt goed op een kruipende rups. De “*Hermelijnen*” hebben, althans voor zover ik weet, maar één waarschuwingsbel: niet schel, eerder bescheiden, wel goed hoorbaar en efficiënt. Zoals men van een tram verwacht. De voorgaande soort kusttrams die we sedert de tachtiger jaren kennen en toen heel tof vonden, hebben diverse toeters - ik schat : wel tien, als het nog niet meer is - en het merendeel komt storend, ja zelfs agressief over. Sommige worden ongepast en buiten proportie gebruikt zodat men af en toe de daver op z'n lijf krijgt, om het populair uit te drukken en onder woorden te brengen. Als men opmerkzaam is merkt men dat het geluid dat dit nieuwe stel

van de “Hermelijnen”-klasse machine voortbrengt *anders* klinkt dan dat van de kusttram die we nu nog volop kennen. Minder luidruchtig en toch hoorbaar!

Persoonlijk heb ik maar een handsvol keren zelf gebruik gemaakt van de “Hermelijnen”, en dan nog toevallig en omdat het gratis was ... Hoe zou jijzelf zijn. Aan de halte was er geen gemopper bij het naderen van de machine en bij het verlaten van deze nieuwigheid ook niet. Blijkbaar viel het reizen ermee in de smaak van het publiek.

Door lektuur vooraf wist ik dat de ruimten enger waren dan bij hun voorgangers. Verder vertrouwd ik op mijn geheugen. Het interieur is me niet bijzonder opgevallen of misvallen. Wellicht door de vele gelijkenissen met vroegere trams? Keurig en net, modern en gebruiksvriendelijk. Merkwaardig : de buitenste treden om op te stappen zijn niet opklapbaar, maar niet onveilig omdat nergens aan de buitenwand van dit type tram een houvast is. De in- en uitgangen zijn anders gesitueerd dan vroeger. Ook het stopsignaal door het publiek aan te vragen was niet hetzelfde. Men kreeg een klaar rechte doorzicht binnenin in de tram, van de kop tot de staart, eenvoudigweg omdat er geen niveauverschil is. Opvallend was hoe al rijdend zich weinig of geen “schokken” voordeden. Omdat alles nog nieuw was en is ? Als leek in het “vak”: wie weet?

Wonend aan het Marie Joséplein hebben wij al honderden keren trams horen aan- en weggrijden. In de lente van dit jaar zagen wij de uitverkoren bestuurders oefenen met de “Hermelijnen”. In juli en augustus werd het menens. Om de tien minuten reden de “gewone” kustrams op en af, naar Blankenberge en Knokke of naar Nieuwpoort en De Panne. En volk, volk ! 's Jonge...Tussenin reden de “Hermelijnen”, van Oostende Station naar Westende-Bad, kort volgend na de “gewone” tram en nog vele passagiers na haar opladend. Zonder dat reclame aangebracht was, heel sober in de kleuren van “De Lijn”. Gepast en vooral nuttig-ontlastend. Benieuwd hoe “men” volgend seizoen 2006 zal uitpakken ! Na het zomerseizoen 2005 keerden de “Hermelijnen” bijna allen terug naar Antwerpen alwaar ze buiten de zomervakantie goed van pas komen.

Andere initiatieven zijn inmiddels in de media gekomen. “De Lijn” laat, volgens de krant (6), onderzoeken of het traject van de “Kustram” doorgetrokken kan worden tot in Brugge ! Hoedat ? De tram zou tussen Zeebrugge en Brugge op de bestaande treinbedding kunnen rijden. Deze studie moet tegen de zomer van 2006 afgerond zijn. Tevens wordt uitbreiding naar Frankrijk en Nederland gezocht.

Ook in onderzoek is welk type voertuig het beste zou zijn voor de volgende tien tot twintig jaar ...

N O T E N

- (1) Veel uitvoeriger op de websites : www.delijn.be en www.dekustram.be.
- (2) Aantal reizigers De Lijn stijgt, in dagblad Het Volk, ed. Oostende-Westhoek, 12 oktober 2005, p. 19.
- (3) R. Vancraeynest: De tram maakte de kust : geschiedenis van de kusttram 1885-1985- (Oostende, 1985).
- (4) Spoorwegjournaal (tijdschrift); nr. 147, sept.-okt. 2005, p. 76 (met 1 ill.). “(...) Om het aanbod te verhogen heeft “De Lijn” vijf (sic) Antwerpse “Hermelijnen” tijdelijk naar Oostende overgeplaatst (...)”. Vier of vijf, wie heeft het aan het rechte eind?
- (5) Op de baan (tijdschrift); nr. 69, oktober 2005, p. 45 (met 1 ill.).
- (6) Kustram tot in Brugge, in: Het Volk; 6 oktober 2005, p. 11.
Kustram naar Brugge?, in: Krant van West-Vlaanderen; 7 oktober 2005, p. 21.

SCHEEPSWERVEN TE OOSTENDE (1609-1913)

door **Daniël FARASYN (+)**

Het is zeker niet de bedoeling in deze bijdrage de volledige historiek weer te geven van de Oostendse scheepswerven. Ik wil mij vooral beperken tot de opgave van de locatie van werven en plaatsen te Oostende waar schepen werden opgetimmerd na het historische beleg van 1601-1604 tot ±1900.

De nieuwe werven op de oostkant van de geul gevestigd en de Beliardwerven worden hier ook niet behandeld.

De eerste, oudste werven waren gelegen benoorden het huidige eerste handelsdok, langsheen de huidige Vindictivelaan en op de oostzijde van de Kapellestraat tot aan de Dekenijstraat. Op oude 17^e en 18^e eeuwse kaarten staan zij afgebeeld onder de naam "Arsenaal".

Deze werven lagen buiten de stad op een smalle landtong tussen de zuidelijke vestinggracht en de noordelijke oever van de St. Catherinekreek op de plaats waar nu het Burlington Hotel is en waar het vroegere Hotel Stella Maris stond.

Doorgaans was de activiteit op deze werven eerder van beperkte aard : bouw van enkele sloepen en vooral herstel en uitrusting van schepen. Soms was het echter zeer druk in verband met de bouw van kapersschepen en grote fregatten. Dit was o.m. het geval op het einde van het Twaalfjarig Bestand van 1609-1621. Toen stonden hier kapersschepen en fregatten op stapel. Adr. Vande Walle en Jan Woelaert bouwden er in 1621 twintig fregatten bestemd voor de controlevaart vóór de kust van Blankenberge. Bowens vermeldt eveneens de aanbouw en uitrusting van kapersschepen in 1621-1624 en in 1630-1631 en de aanbouw van 7 konvoischepen.

Tijdens de Spaanse Successieoorlog, begin 18e eeuw, werden schepen uitgerust voor de kaapvaart en werd een fregat van 100 stukken kanon, de Sta Maria, van stapel gelaten. Schip dat nooit de zee koos en aan de "verloren kaai" wegrotte.

Het tijdperk van de Oostendse Compagnie bracht een welgekomen stimulans voor de scheepsbouw, scheepsuitrusting en -herstel. In 1730 werd o.m. het fregatschip "De Hertog van Lorreyen", bestemd voor de vaart op China, door Jan Dillebeke gebouwd. De verhoogde belangstelling voor de visserij had voor gevolg dat vanaf het midden van de 18^e eeuw visserssloepen op stapel werden gezet. Bekende scheepsbouwers waren toen Jan Dillebeke, J. Brydts, Jan Loosen, Pr. De Coucker en Jan Wesemael.

De toenemende handelsvaart die Oostende vanaf 1769 te verwerken kreeg, bracht Oostendse handelskringen op het idee een gesloten kom aan te leggen in de monding van de St.Catherinekreek.

Het eerste handelsdok met houten kaaimuren omsloten, kwam er in 1774-1776. In de N.W. hoek van het eerste gesloten dok bleven de werven bestaan.

Op de Lantsweertedijk - nu Kapellebrug - werden nieuwe opslagplaatsen opgezet voor het bergen van materiaal, nodig voor de scheepsbouw.

De herberg "Het strooien haantje" op de midden oostkant van de Kapellestraat gelegen en de herberg "De bossen" op de Lantsweertdijk werden door dorstige scheepstimmerlieden druk bezocht. Haven- en kaaimesters, scheepsbevrachters waren met het behoud van de werven echter niet opgetogen. Houtresten, stro, teer en pek vervuilden de kom voortdurend.

Bij de uitbreiding van de gesloten kom, 1781-1783, met de uitbouw van 2 nieuwe dokken werd dan ook beslist de oude werven te slopen en nieuwe werven op te zetten op de zuidkant van het derde dok, dat omwille van het brandgevaar met stenen kaaimuren werd omsloten. De oude werven werden opgebroken zodat men in de zomer van 1785 met de bouw van herenhuizen kon beginnen langsheen de Keizerskaai tussen de Kapellestraat en de Jorisstraat.

A. De eerste werven van het derde handelsdok of werfdok

Oorspronkelijk werd alleen de zuidkant van het 3^e dok tot werf ingericht. Langs die zuidkant werden een zestal sloopshellingen ingewerkt.

Bezuiden de Keizerskaai, latere Werfkaai, werden de opslagplaatsen en tal van loodsen geplaatst. Het geheel dat op de oostkant door de Catherinekreek was omzoomd en op de westzijde door de stadsgrachten, vormde een driehoekig terrein dat het "schipjesmakerseiland" werd genoemd.

Op deze werven waren hoofdzakelijk Oostendse scheepsbouwers aan het werk. We vernoemen Pr. Ocket, J.B. Bertin, Pr. Denis, Jac. Lanares, Jn. Vanhes, Jn. Leep, De Baene.

Ook Engelse scheepsbouwers waren hier actief, zoals James Ogle en het duo John Cuhler en W. Overstall, die zich vanaf eind 1784 in de stad hadden gevestigd en vooral kotters en loggers optimmerden. Oostendse scheepsbouwers hielden het vooral bij het opzetten van visserssloepen en herstel van vrachtschepen.

Vanaf 1788 legden zij zich ook toe op het herstellen van binnenlanders. Pr. Ocket stelde in een memorandum van 9.2.1787 "dat de schipvaart zoodanig is vermindert dat er hier geen werck voor sloopstimmerlieden meer er voorkomt. De binnenlandslieden moeten present met hunne schepen buyten de stad gaen om die te doen repareren". Hij vroeg dan ook sloopshellingen te mogen aanleggen op zijn werf om binnenlanders op te trekken. Pr. Ocket verkreeg van de stad de toelating om zijn "slipway" aan te leggen op eigen kosten op 5.1.1788.

Eenzelfde vergunning werd toegestaan aan Pr. Denis op 12.2.1789 en aan Jn Hoys op 4.6.1791.

Tijdens het Oostenrijks bewind bleven 8 sloopstimmermanbazen actief met 60 arbeiders.

Tijdens de Franse bezetting waren er maar 6 bazen met enkele sloopstimmermanknechten aan het werk.

Op het einde van de Hollandse periode en het begin van het Belgisch bewind waren de belangrijkste scheepsbouwers op de Z. kant van het werfdok gevestigd : W. Royon, Orlandini vader en zoon, Jac. Lanares, Ls Bern, De Zutter die op 3.2.1816 van We Lamberdy nog een sloopstimmerij had afgekocht en er werkte met 12 knechten en Lams die op 15.12.1817 een werf afkocht van de erfgenamen van Fr Denye.

De scheepsbouw aan de Z. kant van het werfdok kende periodes van grote activiteit, maar ook van stagnatie. Zo heerste er in het midden van de 19e eeuw een crisis in deze sector door te gemakkelijke nationalisatie van vreemde sloepen en te hoge invoerrechten op hout en ijzer. Hierbij vormden ook de uitbreidingsplannen van het station een voortdurende bedreiging voor het verder bestaan van loodsen en werven.

Van haar kant wilde de stad die traditioneel aan geldtekort leed en in 1857 slechts 666 fr. per jaar als huurgeld van de werven inde voor een oppervlakte van 9.651m², de werven uit de hand verkopen. In 1858 wensten Royon, Orlandini vader en zoon, Fr Denys, Ch. Fol en Van Imschoot op

dergelijk aanbod in te gaan. Het is slechts in feb. van 1863 dat de eerste verkoop doorging. Alleen een werf in de Z.O. hoek gelegen bleef eigendom van de stad, die deze werf in 1864 liet afbreken.

Kort vóór W.O.1 was Aug. Hamman in deze zone de meest toonaangevende scheepsbouwer.

B. Werven bij 1e handelsdok en de geul

Nadat de Amerikaanse Vrijheidsoorlog was beëindigd, daalde de handelstrafiek op Oostende maar nam de visserij-activiteit enorm toe. Om aan de stijgende vraag naar nieuwbouw van visserssloepen te beantwoorden waren de nieuwe werven op de Z. zijde van de 3^e bassin te weinig uitgebreid.

Men zocht andere plaatsen op om sloopshellingen op te stellen. Een eerste locatie vond men op stadsgrond waarop later het zeestation. zou komen.

Reeds begin 1786 was er een scheepswerf achter het paviljoen der Commiesen of Douaniers "omtrent de deuren aan de ingang van de bossen", m.a.w. op de oostkant van het 1^e handelsdok, uitgebaat door de Engelse "baes shiptimmerman" Henry Heldert.

In 1789 diende een ondernemende Engelse groothandelaar John Holmen een aanvraag in bij het stadsbestuur om een stuk stadsgrond te huren "omtrent de bank aan de Amerika kreke" om op een scheepswerf kotters en loggers te bouwen. Hij verkreeg op 20 feb. 1789 de toelating om deze werf op te richten "agter de O. gevel van het pakhuys van Fotrell mits 20g/jaar aan de stadskas te betalen". Deze plaats gelegen tussen het 1^e handelsdok, de geul en de monding van de Catherinekreek was reeds vroeger gebruikt om allerlei schepen op te trekken om deze te kalefateren, op te kuisen of te herstellen. In zeemansmiddens stond deze plaats bekend als "de bank".

Deze werf lag dus eveneens op de O. kant van het eerste handelsdok maar gaf direct op de geul uit en was gelegen op de plaats waar nu het zeestation verrijst.

Tijdens de Franse bezetting (1794-1814) werden deze werven door de Franse regering verbeurd verklaard. Of zij tijdens deze periode verder werden uitgebaat weten wij niet.

De Oostendse sloopstimmerman Pr Denys kocht deze werfgronden op bij de veiling die voor de secretaris-generaal van de Prefectuur van het Leie-departement plaatsgreep op 29 mei 1813.

Pr. Denys woonde van ± 1780 met zijn vrouw Barbara Huyghe op de Z. hoek van de Kleine - Kaaistraat (nu P. Pypestraat) en de Kaaistraat én baatte er de door zeelui druk bezochte herberg uit "De Basseville van Duynkerke", later eenvoudig "de Basseville" genoemd en vanaf 1802 herdoopt in "de Zeemeeuwe".

Pr. Denys beschikte op zijn werf van circa 1400 m² over 2 hellingen en een houten loge met pannen bedekt. Hij bouwde er verschillende schepen op. Na het overlijden van haar man in 1814 zette zijn weduwe de scheepsbouw verder.

Wegens minder gunstige economische toestanden was ook zij genoodzaakt geld te ontlenen om het bedrijf verder te kunnen zetten. Zo ontleende zij op 24.2.1824 van Isab. Lantsweert 5.906,25 g. en op 18.2.1826 nog eens 4.995 g. nu van J.B. Lantsweert altijd met hypotheek op haar werf. Op 13 nov.1829 verhuurde zij de werf aan een drietal als "particulieren" geannoteerd in het huurcontract, nl. Andreas Panege, Fr.Gryter en Ph. De Brabander die alle drie voor akkoord tekenden met het klassieke kruisje. André Panege was zeker een sloopstimmerman, één van de voorouders van een

familie van scheepsbouwers die nog altijd te Oostende bekend staat als Panege, alhoewel de juiste schrijfwijze Panesi is (zie: Roepsteen: tijdschrift Heemkring Ter Cuere (Bredene) nr158, blz.5.). Deze juiste schrijfwijze treffen wij reeds aan in akten van 1837: soms als Panesy vermeld, soms als Panesi. Op 20 januari 1830 verkocht Barbara Huyghe, We Pr. Denys, de gehele werf aan J.B. Lantzweert voor 1.500 g., som die de koper mocht behouden in vermindering van de schuldbekentenis die zij op 18.2.1826 ten bate van J.B. Lantzweert had afgesloten.

André Panesi die verder de werf huurde, bouwde er verscheidene visserssloepen.

Op 30.12.1839 liet J.B. Lantzweert de werf over aan Flor. Maertens, sloopstimmerman + Joanna Wittebroodt en aan hun zoon Jn Maertens, huistimmerman. Ook al het materiaal ten dienste van de verkochte werf liet hij aan hen over voor de globale som van 8.000 fr, hierin begrepen 7.000 fr aan Lantzweert geleend door Sofie Decler, echtgenote gescheiden van tafel en bed van J.B. Permeke, koopvrouw in goud en zilver in de Breidelstraat.

Flor. Maertens zette op zijn werf nog nieuwe gebouwen op en verkocht op 6.12.1849 het geheel aan de koopman Ls Denduyts. In 1865 besloot de regering een spoorvertakking aan te leggen tussen het station en de aanlegkaai voor de Oostende-Doverlijn. De aanbesteding hiervoor ging op 14 juli 1866 door en op 24 nov. 1866 deze voor de bouw van een "pont" over het verbindingskanaal. Hierdoor kwam het verder bestaan van deze werf in het gedrang. And. Panesi bouwde nog een loge benoorden de oesterput, maar op een aanvraag door hem op 24.7.1868 ingediend om huurverlenging te verkrijgen, ging het stadsbestuur niet in.

Intussen had Hortense Denduyts, We Th. Van Crombrughe, de werf op 11.7.1867 aan de stad verkocht.

De aanleg van de nieuwe kaaimuur en het nieuw zeestation kon beginnen op de terreinen van deze werven.

Het zeestation werd op 20.2.1871 ingehuldigd. Eerst op 20.9.1873 ging de officiële overdracht van de terreinen van het zeestation door de stad aan de staat door. In compensatie hiervoor verkreeg de stad de gronden waarop in 1879 de ronde vismijn of de "Cierk" zou komen.

C. Werven ten noorden van het 3^e dok en in de stad

Weinig bekend is het dat in de 19^e eeuw ook werven bestonden op de noordkant van het 3^e dok en in sommige pakhuizen in de stad. Reeds in 1824 is er sprake van een werf rechtover de Aartshertoginestraat. Op 19.10.1827 verhuurde de stad voor 1 jaar 426 ellen vierkant ten W. van de Werfstraat tegenover de 3^e bassin aan H. De Dekker, scheepsbouwer, vanaf 22.6.1827. Hierop bouwde hij een sloep voor D. Stranach. Ook verkreeg De Dekker op 18.12.1829 van de stad 960 ellen vierkant benoorden het 3^e bassin in huur voor 1 jaar. Vanaf 1.1.1830 als "gepatenteert voor 6 knekten" zette hij op deze werf een sloep "De onrust" op in mei 1830.

In juli 1830 bouwde hij nog voor de kooplieden J. en Jer. Stranach een sloepschip "Dart". In 1831 verklaart hij op zijn werf opgetimmerd te hebben "twee visschersvaertuyghen", nl. de "Leopold I Koning der Belgen" en de "Baron Surllet de Chokier".

Bonaventure van Ieper, sloopstimmerman met 2 knechten, bouwde voor May "Attaque qui pourra" in 1826 in het pakhuis van Fr. Cousin bij de derde bassin. In 1827 bouwde dezelfde voor May een sloep in het pakhuis, de "Archiduchesse". Dit pakhuis lag op de oostkant van de Aartshertoginestraat (Knr 1317) tussen de St. Josephstraat en de Albertstraat.

In 1831 zette Laur. Janssen- een schokker, "Francis", op zijn werf op de noordkant van de derde bassin op.

In 1837 erkent Laur. Janssen "constructeur de navires", een schoener "Helène-Eugénie" gebouwd te hebben "sur son chantier au nord du troisième bassin".

In hetzelfde jaar timmerde hij nog een sloep "Haris" op.

Pr. Jn. Denuye en Jn. Fr. Denye erkennen in 1839 een "visschersbeunschip La Cecile" op hun werf ten westzijde van de 3e bassin opgetimmerd te hebben voor de gebr. Jean, Pr. Vroome, L. Van der Leep, Fr. Cabooter en Const. Devos.

Scheepstimmerman P. Jn Denye verklaarde op 25.6.1840, in mei van hetzelfde jaar "op de W. zijde van zijn werf alhier, ter N. zijde van de 3^e bassin aangelijd te hebben van de kiel tot het bouwen van een nieuwe visschersbeunsloep voor tekening van Jn ValckeVan Hercke". Dit schip moet afgewerkt zijn vóór 1.2.1841.

Hij verklaart op 19.6.1840 op dezelfde werf de kiel te hebben gelegd van een "visschersbeunsloep" "Dan Smit" in febr.1840 voor rekening van smid Lefevere en koopvrouw Sarah Hornbeek, Wwe van Jn Coucke.

De aanleg van werven op de westzijde van het werfdok kwam heel wat later tot stand. Een voorstel om er werven op te trekken kwam in de gemeenteraad van 17.4.1868.

Wel werden op aanvraag van Rau, Van den Abeele en CO, tussen de Keizerskaai en de Amsterdamstraat en 1879, 5 hangars opgetrokken om er guano op te slaan. Deze loodsen werden van 1887 tot eind 1912 verhuurd aan Deweert, invoerder van hout, die in 1912 deze opslagplaatsen liet overbrengen naar nieuwe haveninstellingen aan het houtdok.

Op 20.5.1913 besloot de stad deze 5 hangars door G. Helmoortel te laten afbreken voor 4.800 fr.

Daniël Farasyn en zijn persoonlijk archief

Ook gemerkt, dat voor de tweede maal, een studie van deze uitstekende historicus postuum verschenen is?

Zijn archief en de inventaris ervan (67 items) berusten momenteel in het Stadsarchief van Oostende. Het omvat diverse aantekeningen en notities (helaas moeilijk leesbaar.....) "m.b.t. historische onderwerpen i.v.m. Oostende". Gemaakt in de jaren 1946-1998, in het Nederlands en het Frans; vanaf 2005 onbeperkt raadpleegbaar, reproducties mits toestemming van de schenker, Mevr. Gilberte Farasyn-Schepens, zijn verkleefde weduwe.

Te vinden zijn o.m. gekopieerde kadasterplannen, aantekeningen uit de Rijksarchieven, de "Gazette van Gend", de "Echo d'Ostende" en "Le Carillon", het Belgisch Staatsblad, diverse notariaten, brouwerijen, stadsrekeningen, kaarten....

Hij overleed te Oostende in oktober 1998 en werd 78 jaar oud, bekroond met de Gouden Stadmedaille van de Stad Oostende. Met recht en reden.

Emile SMISSAERT

NOG OOSTENDSE (KIJK)BOEKEN OPNIEUW BEKEKEN

door Norbert HOSTYN

Johannes BOOZ, Oostendenaars, (Oostende, 1994).

(MA TU VU?)

In 1994 publiceerde de Keulense fotograaf Johannes Booz een fotoboek "Oostendenaars". Booz is een echte Oostende-lover die ook vóór het boek, in tempore non suspecto dus, meermaals naar Oostende kwam en zich graag neervleide op het caféterras aan het Marie-Joséplein, toen één zijde van deze wondere site nog door de oude "Bouchery" was ingenomen. Een schitterend stadsdecor was dat.

Het principe voor "Oostendenaars" was als volgt : in het Kursaal organiseerde Booz een tijdelijke studio. Een fotografeerplek met enkele eenvoudige accessoires : wat sokkels, draperieën, doeken, en stoelen. Daar nodigde Booz hen uit: de Oostendenaars die hij persoonlijk had leren kennen, of die hem getipt werden –of misschien zachtjes opgedrongen?. Zij die zichzelf uitnodigden ook? (want die waren er ook) Daar fotografeerde hij hen op zijn manier. Soms heel treffend. Rijk en arm, machthebbers en machtelozen, autochtonen en aangespoelden en ook wel enkele toevallige passanten, toeristen genaamd. "Schoon" en "minder schoon" volk, B.O.'s en ook enkele O.O's...Soms hadden ze een accessoire, een attriboot, bij.. Een ijverige Doris Vermote verzorgde voor Booz het plaatselijke ondersteuningswerk zodat alles vlotjes verliep.

De publicatie van het boek ging gepaard met een tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten. Hoeft het gezegd dat daar veel volk op af kwam? Even was het een lokale hype.

De tentoonstelling is voorgoed weg. Maar in het boek staan ze ongenadig vereeuwigd, die Oostendenaars van 1994.: de politici Jan Piers, Julien Goekint, Jan Christiaens, Reginald Moreels, Fernand Bourgois, Maurice Quaghebeur... De kunstwereld is er met criticus Hugo Brutin, kunstschilders Willy Bosschem, Michel De Roeck, Luc Martinsen, Jef Van Tuerenhout; de flamboyante muziekconférencier Michel Dutrieue, PMMK directeur Willy Van den Bussche. Horeca, handel en nijverheid zijn er met de Daue's ("Oostendse Compagnie/Kon. Villa"), Guido Dammekens ("Savarin"), José Linden. Mensen uit de stedelijke ambtenarij : Raphael Ghys (havenkapitein), Jef Decloedt (brandweercommandant), Johan Vandenabeele (stadssecretaris), Geert Declerck (directeur toerisme), Willy Denys (politie), Fernand Cuyper (chef stadsharmonie).

Op groepsbeelden trekken ijsventers, redders, leden van de stadsharmonie en de W.I.K.-band, ibisjongens, politiemannen en toeristen aan ons voorbij, afgewisseld met volkszangeres Lucy Loes en de intussen overleden Rode Madam, met Iwein Scheer (Kroegje en Paulusfeesten), Gerard Dangreau (fabrikant visconserven en notoir carnavalist) en de koetsier Fernand Eecloo genaamd "De Bakker". Zijn foto door Booz prijkte op de affiche... .. maar ook op Eecloo's doodsantje (+ 2000). Ook beiaardier Ephrem Delmotte en hotelmanager Marcel Van Geel zijn niet meer onder ons.

Dit is maar een kleine greep uit hetgeen "Oostendenaars" te bieden heeft. En ja, ook onze toenmalige ondervoorzitter Omer Vilain, en onze betreunde secretaris Jan Dreesen gingen zich eens goed zetten voor de foto.

De tentoonstelling is voorgoed weg. Eén foto rest er in de museumcollectie : die van de Lalemans, handelaars in gevogelte op het Mijplein.

F. GEVAERT & F. HUBRECHTSEN, Oostende 14-18. Deel 1. Oostende onder de Duitse bezetting 1914-1918, Veurne (De Klaproos), 1995

F. GEVAERT & F. HUBRECHTSEN, Oostende 14-18. Deel 2. Oostende onder de Duitse bezetting 1914-1918, Koksijde, 1996.

Het abrupte einde van een tijdperk in beeld...

De auteurs, beide autoriteiten in de materie, leverden een uiterst boeiend tweedelig relaas over de Eerste Wereldoorlog in Oostende. Korte hoofdstukken behandelen de diverse aspecten van het krijgsgeweld zoals men het in Oostende heeft ervaren, maar ook verhalen en taferelen uit het dagelijks leven alhier. Het overvloedige fotomateriaal is ronduit voortreffelijk, het merendeel der foto's wordt hier voor het eerst gepubliceerd. Het is a.h.w. de levende illustratie bij het boeiende oorlogsdagboek van Aimé Smislaert dat ons tijdschrift (zeer onregelmatig) publiceert.

Alle Duitse Batterijen komen aan bod in deel 1 : Aachen, Beseler, Cecilie, Eylau, Friedrich, Gneisenau, Hindenburg, Tirpitz... (148-163) Verder o.a. zeldzame opnamen van het Lunapark (14-15), de badcabines die gebruikt werden als opvang voor vluchtelingen in de beginmaanden van de oorlog (14-15), het Atheneum (124-125) en het Albertpark op Mariakerke (156); vele straten uit de binnenstad met ofwel vernielingen, of met aanwezigheid van Duitse militairen.

Deel 1 bevat enkele onnauwkeurigheden in de situering van bepaalde straatbeelden. Deze worden in de corrigenda achteraan in deel 2 verbeterd. Wie die reflex niet maakt om te gaan kijken, krijgt dus onbewust verkeerde informatie mee.

Het zijn :

-p. 110 : De foto van de Kriegsmarinebücherei wordt niet gesitueerd. Ze bevond zich in de drukkerij/papierhandel Tempere hoek Kapellestraat/Ooststraat.

De gevel kant Ooststraat van Drukkerij Tempere is goed te zien op de foto blz. 124 in deel 2 : door beide foto's naast elkaar te leggen zien we duidelijk hoe de Kriegsbücherei zich situeerde in de stad, hoek Kapellestraat/Ooststraat, naast de Albertschool..

-p. 112 : de foto toont het Marie-Joséplein.

In deel 2 een foto van de weinig gefotografeerde 17 Oktoberstraat (18), de Albertschool (124-125), het Seeflugstation Flandern II (58-62), een merkwaardige opname van De Bolle (67), een bunker vóór het Hotel Osborne (176), opnieuw het Lunapark (22) en, na de Wapenstilstand, het bezoek van de Amerikaanse president Wilson (159-160).

Ook in deel 2 enkele onnauwkeurigheden :

-p.22, onder : de foto toont de Euphrosine Beernaertstraat. Dit is de straat die van onder links diagonaalsgewijs naar rechts boven loopt. De kapel die de rechterhelft van de foto domineert is niet de Dominikanenkerk maar de kapel van het O.L.V. College (gesloopt vroege jaren '80). De gebouwen op de voorgrond zijn achterhuizen van panden in de Aartshertoginnestraat tussen Euphrosine Beernaertstraat en Vindictivelaan.

-p. 77 : de niet gelocaliseerde foto's "Vrouwenhandwerk" zijn genomen in de gelagzaal van "Ons Achtrenhuis".

Met die twee boeken van GEVAERT & HUBRECHTSEN beschikt elke geïnteresseerde over een pak beeldmateriaal over Oostende tijdens W.O.I. Doen zij het nog eens over voor W.O.II???

Beide boeken vindt u in de Bibliotheek Kris Lambert in het fonds Ostendiana en in de uitleen onder het nr. OOST 927.5

DE AFLEIDINGSVAART.

door **Raymond VANCRAEYNEST**

1. Enkele voorafgaande beschouwingen.

Wie weet er nu nog wat de afleidingsvaart was? Waar lag ze? Ikzelf heb ze nooit volledig in uitbating gezien. Naar mijn weten bestaan er heden nog twee zaken die eraan herinneren : de stalen boogbrug van de de Smet de Naeyerlaan en de duiker aan de Conterdamsluis.

De afwatering van de streek rond Oostende is altijd een probleem geweest, vooral sinds het beleg van de stad (1601-1604). Bovendien was de afwatering altijd nauw verbonden met het onderhoud van de diepten in de haven.

De St.Catharinakreek liep ten zuiden van de stad in de geul (ongeveer waar nu het zeestation staat) en had vele vertakkingen ten zuidwesten en ten westen van de stad tot aan de duinen en de Steense dijk. Andreas Lanczweert kreeg van keizerin Maria Theresia de toelating in 1744 een dam op te werpen (daar waar de huidige Kapellebrug ligt) om gans dat gebied in te polderen. Natuurlijk moest het regenwater van dat gebied verder kunnen afvloeien.

Daartoe werd een kleine sluis gebouwd op het einde van die dijk. Maria Theresia verleende op 9 mei 1744 een octrooi waarin vermeld stond dat het water in de grachten van de ingedijkte polder altijd 2 voet lager moest staan dan het maailand, maar toch steeds hoog genoeg om de vestinggrachten van water te voorzien. Dat gebeurde langs de kleine sluis bij de schans Babylone genoemd (1).

Tijdens de Franse bezetting werden nieuwe havenwerken te Oostende uitgevoerd. Door het besluit van 24 Messidor jaar XI (13 juli 1803) werd o.m. vermeld, dat benevens werken aan de oostelijke en de westelijke havendijken, de grote kreek (de Gauweloze) zou afgesloten worden, dat er een spuikom met spuisluis zou gebouwd worden en dat er over die sluis een brug zou gebouwd worden (2).

Al die werken zouden betaald worden door de verkoop van de schorrelanden in de Snaaskerkepolder en in de Gauweloze polder. Ze werden uitgevoerd in 1808 en 1809 (3).

Op 21 april 1810 liet de Staatsraad uit Parijs weten aan de prefect van het Leiedepartement Chauvelin dat de werken nog in datzelfde jaar moesten voltooid zijn en betaald met de opbrengsten van de 2de en 3de verkoop van de schorrelanden (4).

Het was ingenieur Raffeneau uit Rijsel van het korps van Bruggen en Wegen die deze gigantische werken leidde. Hij had op 15 september 1806 aan de Handelskamer laten weten dat de 1ste steen van de spuisluis zou gelegd worden op 20 september 1806, waarschijnlijk door de prefect van het Leiedepartement Chauvelin. Deze liet uit Brugge aan de Handelskamer weten dat op 15 Germinal e.k. (05 april 1805) de aanbesteding zou doorgaan voor de bouw van de spuisluis en van de brug over die sluis.

Ingenieur Raffeneau liet op 19 september 1806 aan de voorzitter van de Handelskamer Serruys weten dat de 1ste steen van de spuisluis zou gelegd worden op 25 september 1806 (5).

Na Waterloo werden hier de Fransen vervangen door de Hollanders of beter gezegd Zuid-Nederland werd opnieuw verenigd met Noord-Nederland onder het bestuur van Koning Willem I.

2. De havenwerken uitgevoerd onder koning Willem I

In Den Haag werden de nieuwe havenwerken voor Oostende ernstig genomen. Die bestonden in de bouw van een nieuwe toegangssluis voor de oude handelsdokken, het graven van een vaart tussen de handelsdokken en de vaart naar Brugge, verder de afleidingsvaart genoemd. Tenslotte, de Blauwe Sluis aan de Zandvoorde-polder zou verbonden worden door het graven van een nieuwe vaart met de oude grotendeels afgebroken sluisen van Slijkens. Het laatste deel hiervan wordt verder de Camerlinx-vaart genoemd. Het zou een ingewikkelde zaak worden omdat de Camerlinx de afleidingsvaart moest kruisen en ook de aanwezigheid van de spuikom van de Franse sluis bemoeilijkte het graven van de afleidingsvaart.

De bouw van de nieuwe zeesluis was van groot belang.

De bestaande sluis gebouwd onder keizerin Maria Theresia was een enkelvoudige sluis, zonder sas. Er kon slechts binnen-en buitengevaren worden bij gelijke waterstand in de geul en in de dokken.

In die dokken werd dus telkens een laag slib afgezet en de gevreesde paalworm ondermijnde de houten kaaimuren zodat deze na enige tijd met instorting bedreigd werden.

Door het bouwen van een nieuwe sluis met sas moest er niet gewacht worden op gelijke waterstand en kon het binnendringen van zeewater praktisch vermeden worden. De afleidingsvaart zou zorgen voor de voeding van de dokken met zoet water uit de Brugse vaart en zou aan de binnenschepen een gemakkelijke toegang tot de vaart naar Brugge bezorgen.

Op 27 augustus 1818 werden door het Ministerie van Waterstaat en Openbare Werken uit Den Haag tekeningen en lastenboeken opgestuurd aan de gouverneur van West-Vlaanderen alsook affiches voor de aanbesteding. Op 29 augustus volgden uit Den Haag de ramingen en de lastenboeken voor de bouw van het afwateringskanaal (Camerlinx) vanaf de Blauwe Sluis naar het oud sas van Slijkens, ook voor de bouw van de sluis en het nieuw kanaal en de afbraak van de huidige sluis van de handelsdokken (6).

3. De afleidingsvaart

Volgens de onderrichtingen uit Den Haag van 17 augustus 1818 zou het graven van de afleidingsvaart bestaan uit 3 delen:

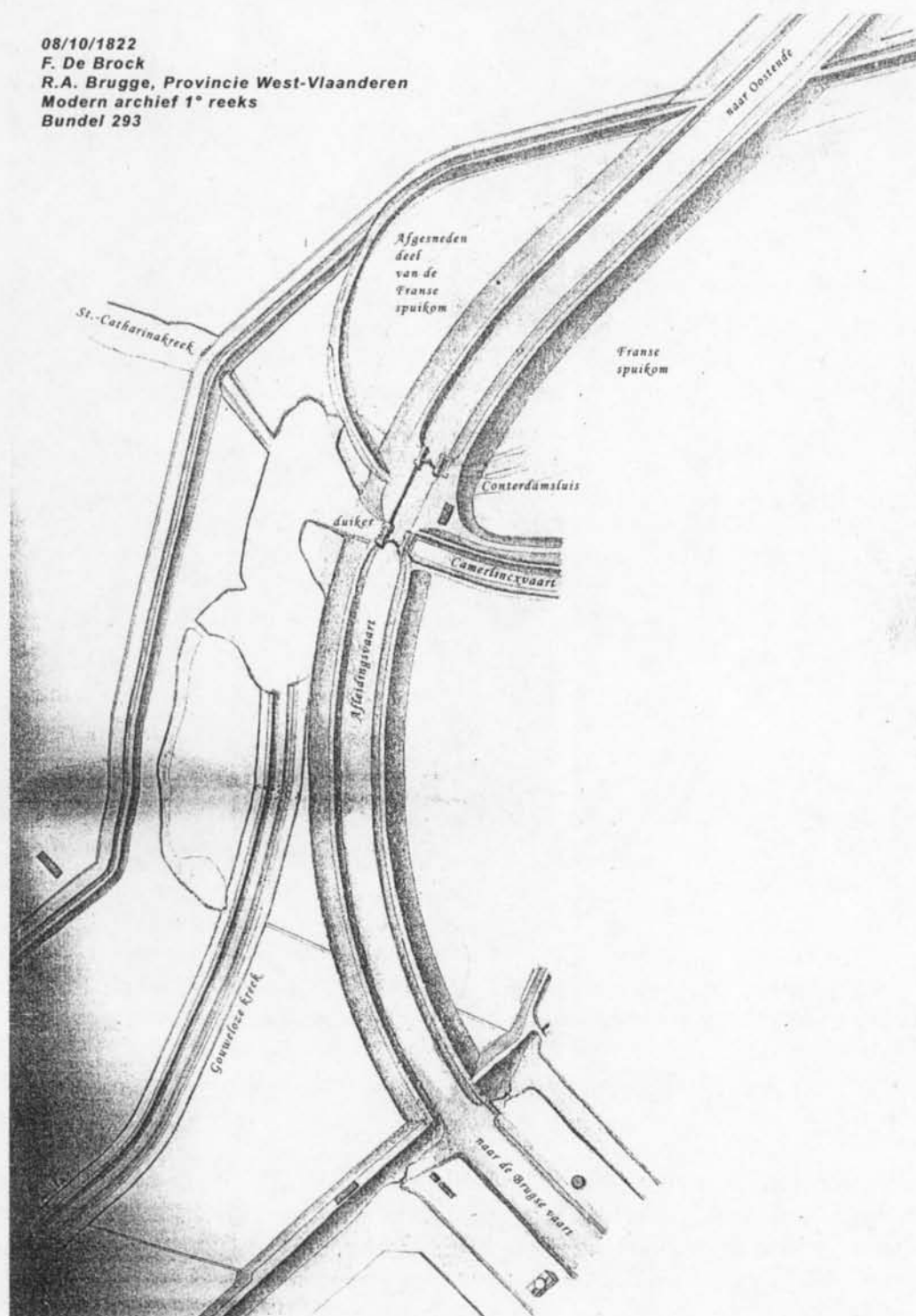
- 1) het uitdiepen van de Molenvaart (het vroegere kanaal van Legillon en het latere sasdok);
- 2) het graven van een vaart vanaf het uiteinde van de Molenvaart tot aan de stadsgrachten van Oostende;
- 3) de stadsgracht verbinden met het handelsdok en de Amerikaanse kreek afdammen en in het handelsdok een geul graven naar de nieuwe in aanbouw zijnde sluis. De diepte was overal 4,32 el, de hoogte van het hoogste waterpeil 17 voet; de bodembreedte was 14 el behalve in het 1ste dok waar het 40 el was. De noorddijk van de afleidingsvaart doorheen de spuikom was 2,18 el boven het peil. De aannemer moest rekening houden met de andere aannemer die de sluis bouwde en tevens dat er oesterputten waren die zeewater namen met buizen.

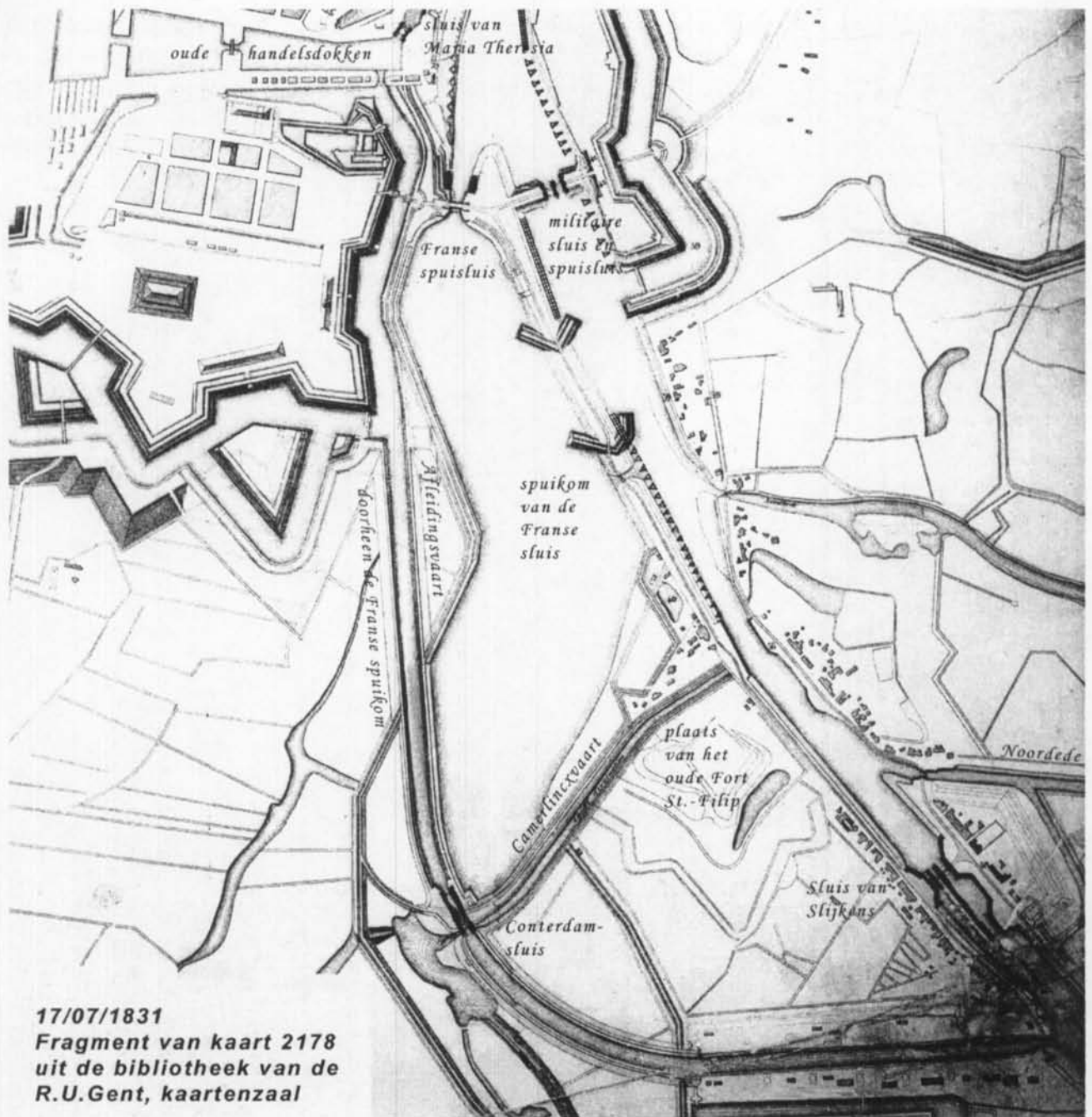
Volgens de openbare aanbesteding van 12 september 1818 werd de uitvoering van de werken voor het 1ste lot toegekend aan Fr. Langeveld uit Hardinxveld tegen 10.900 gulden. Het 2de en 3de lot werden toegekend aan P. Venis uit Sliedrecht tegen respectievelijk 44.000 en 23.800 gulden.

De werken moesten uiterlijk voltooid zijn op 1 november 1819. Voor iedere dag over tijd moest 50 gulden boete betaald worden.

De opdracht ging uit en was ondertekend door de minister van Waterstaat de hertog van Ursel en de plannen werden uitgewerkt door de inspecteur-generaal A.F. Goudriaan te Breda en de hoofdingenieur van het 11de district te Brugge F. De Brock. Benevens het graven van de nieuwe afleidingsvaart en het uitwateringskanaal van de Blauwe Sluis naar het oude sas van Slijkens, behelsden ze nog de bouw van een stenen duiker waarvan het bovendeel tevens tot benedensassluis moest dienen van de sluis die moest gebouwd worden in de afleidingsvaart (Conterdamsluis). Ook de nodige veranderingen moesten aangebracht worden aan de Molensluis die tevens moest voorzien worden van een dubbele ophaalbrug. In de afleidingsvaart moest tijdelijk het nodige voorzien worden om het waterpeil in de Oostendse dokken te kunnen wijzigen(7).

08/10/1822
F. De Brock
R.A. Brugge, Provincie West-Vlaanderen
Modern archief 1° reeks
Bundel 293

4. De Camerlinx.

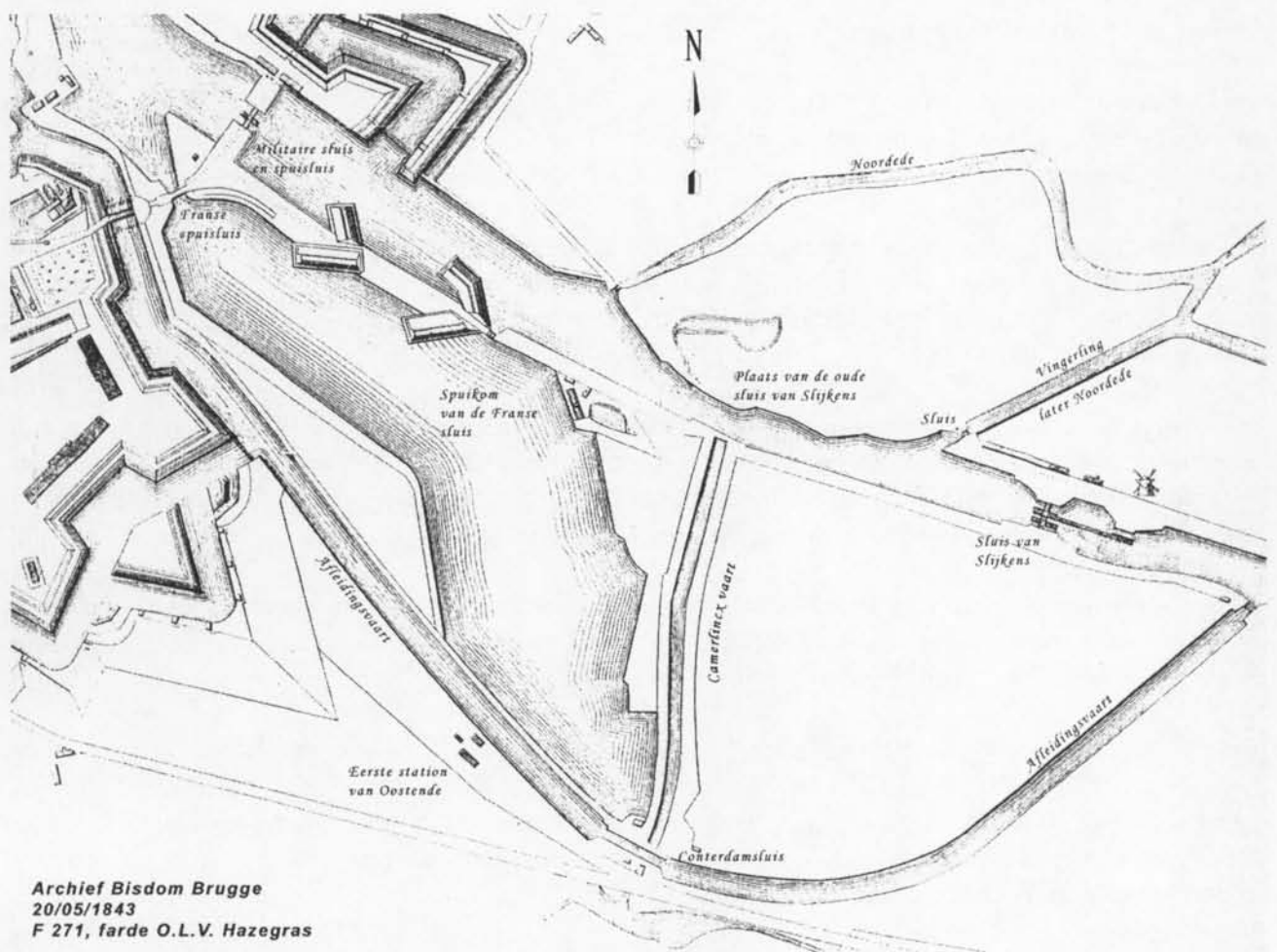
Een andere aanbesteding ging uit van Den Haag op 17 augustus 1818 en had betrekking op het uitwateringskanaal Camerlinx. Dit werk bestond uit 3 delen. Vooreerst het graven van een kanaal vanaf de Blauwe Sluis tot aan de kom achter de dijk van de spuikom. De bodem bij de Blauwe sluis zou 38 duim boven het peil van de vloer van de sluis liggen en 5 duim dalen tot achter de dijk van de spuikom.

De kom achter de dijk zou met de uitwatering van de St.Catherinakreek verenigd worden met bodem op 38 duim boven het peil. Voorts zou er achter de spuikom een afwateringskanaal (Camerlinx) gegraven worden naar de oude sluis van Slijkens met uitzondering van de 66 ellen waar de duiker onder de afleidingsvaart passeert. De diepte ging van 5 duim onder het peil naar 20 duim onder het peil bij het oude sas. De werken werden uitgevoerd door P. Venis en moesten opgeleverd zijn tegen 1 november 1819. Eerst had men eraan gedacht de Amerikaanse kreek, waarin het water van de St.Catharinasluis werd geloosd, met een duiker onder de nieuwe

afleidingsvaart te leiden, maar van dit voornemen werd afgezien. Er werd beslist de St. Catharinakreek te verbinden met de Gauweloze en al het water langs een duiker onder de Conterdamsluis naar de haven te leiden ter hoogte van de oude sluiszen van Slijkens. Omdat de werken dringend waren besloot de regering een voorschot van 45.000 gulden te geven (8). Vervolgens moest de stenen duiker zelf gebouwd worden. Hij had 4 openingen van elk 2 ellen wijd, de muren opgetrokken tot de hoogte van de dijk van de vaart en in totaal 12 ellen breed.

De middenpenant en de vloer van de Molensluis moesten uitgebroken worden. Er moesten 500 palen ingeheid worden van den of beuk met 25 duim diameter en 6,5 el lang. Eerst moesten enkele proefpalen ingeheid worden want voor elke el langer kwam er 1,5 gulden bij en voor elke el korter ging er 0,75 gulden af (9).

Op 6 september 1818 begonnen de werken rond de handelsdokken waarover verslag werd uitgebracht door hoofdingenieur De Brock van het 11de district van de Waterstaat op 30 april 1821 (10).

Archief Bisdom Brugge
20/05/1843
F 271, farde O.L.V. Hazegras

5. De nieuwe zeesluis

Op 28 september 1818 kwam uit Den Haag het besluit de oude sluis af te breken en een nieuwe te bouwen.

Daartoe moesten 425 palen ingeheid worden met een lengte van ongeveer 6,5 el volgens de noodzakelijkheid.

Bij het begin van de vaart werden o.m. een waterrad en een scheprad opgericht om het water in de handelsdokken op peil te houden (11).

Op 20 april 1819 om 14 uur kwamen Z. Exc. de Gouverneur van West-Vlaanderen, Baron de Loen, ridder van de orde van de Belgische Leeuw, kamerheer van Z.Maj., de heer inspecteur-generaal van de Waterstaat F.A. Goudriaan, ridder in de orde van de Belgische Leeuw en van het erelegioen, vergezeld van de commandanten van de plaats Oostende en van de Genie, de ingenieurs van de Waterstaat, de burgemeester en de schepenen van de stad Oostende, de voorzitters van het Gerechtshof en van de Handelskamer en de commissaris van het district, bijeen bij de grondvesten van de nieuwe sluis gebouwd te Oostende tussen de zee en de handelsdokken, in uitvoering van een besluit van Z.Maj. van 6 april 1818.

De inspecteur-generaal gaf de gouverneur een koperen plaat met opschrift (zie verder) die door hem in een loden doos werd geplaatst die dadelijk werd toegesoldeerd en ingemetseld in een van de noordelijke hoekstenen van de sluis, onder gejuich van de ganse bevolking.

Vandaar gingen de hoogwaardigheidsbekleders naar een banket dat door het stadsbestuur werd aangeboden en waaronder verscheidene toespraken werden gehouden door de gouverneur ter ere van de koning en van de koninklijke familie en door verscheidene gezagdragers op de voorspoed van de stad Oostende (12).

Hier volgt het opschrift op de koperen plaat "Onder de Regeering en op Bevel van Willem den Ien, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, enz, enz. werd het groote kanaal van Brugge tot in het koophandelsdok binnen de vesting Ostende verlengd en door deeze sluis tegen het indringen van het zeewater beveiligd.

Hier door wierd de stad van versch water voorzien, de scheepvaart eene gemakkelijke toegang in het dok en verder binnenlands verschaft, het dok tegen volgende opslukkingen en deszelfs houtwerken tegen de vernieling der zeeworm verzekerd.

De Gouverneur der Provincie Baron de Loen legde voor deze sluis met plechtigheid den eersten hoeksteen op den 20 april 1819 in het bijzijn van de Directie van den Waterstaat, onder het Ministerie van Hertog Charles d'Ursel, bijzonder met de uitvoering deezer werken belast, bestaande uit de Inspecteur Generaal van den Waterstaat Ridder A.F. Goudriaan

ende onder deszelfs orders dienende

Hoofdingenieur J. De Brock

Ingenieur B.H. Goudriaan

Aspirant ingenieur M.H.Conrad."

6. De afleidingsvaart wordt gegraven

Op 24 november 1819 zond de koninklijke commissaris van het district Oostende aan de gedeputeerde staten van West-Vlaanderen het bericht dat daags te voren om 3 uur in de namiddag de dam die in het kanaal Oostende-Brugge gebouwd was bij de kleine oude Molendorpsluizen doorgebroken was door de druk van het water in het kanaal.

In een oogwenk werd het nieuwe kanaal dat bijna droog stond gevuld met 17 voet water tot aan de duiker. Daar was slechts een lichte tweede dijk onlangs aangelegd in zand die kon wegspoelen en het water doorlaten tot in Oostende. Daar was een laatste onlangs aangelegde dam die het water kon tegenhouden, maar in het ander geval een vrije verbinding tussen de zee en het kanaal kon tot stand brengen (13).

Rond diezelfde tijd op 2 augustus 1819 werd het bestek opgemaakt om de oude dokken wat uit te graven en de specie te gebruiken om enige delen van de Amerikaanse kreek op te vullen en de berm te maken aan de noordelijke leidijk van het nieuw te graven kanaal beginnend bij de dam tussen het dok en de Amerikaanse kreek. Het werk moest onmiddellijk aangevangen worden en op 31 december 1819 beëindigd zijn. De aanbesteding had plaats op 14 augustus 1819 te Brugge onder het voorzitterschap van Louis Van den Bogaerde, ondervoorzitter van de Staten, die de Gouverneur die met verlof was, verving.

De aannemer was Jean de Ridder uit Oostende tegen 56.500 gulden (14).

De westkaai van het strandingsdok (later visserskreek genoemd), moest hervoegd worden over een lengte van 217 el. Op 29 oktober 1819 liet de gouverneur uit Brugge aan de minister weten dat het werk aangenomen werd door François Dickschen tegen 11.100 gulden. De minister ad interim Repelaer van Driel gaf zijn goedkeuring op 18 november 1819 (15).

Op 22 maart 1820 liet de minister van Binnenlandse Zaken en Waterstaat uit Den Haag aan de gouverneur weten dat er op zaterdag 15 april te Brugge een aanbesteding zou doorgaan voor de verlenging van het bestaande paalwerk aan het strandingsdok en de verbinding ervan met het paalwerk van de sluis. Op 25 april 1820 werden de werken toegewezen aan Adriaan Visser uit Sliedrecht tegen 9.990 gulden (16).

Dezelfde minister liet op 19 juni 1820 weten dat volgens inspecteur-generaal Goudriaan de buitendam aan de nieuwe sluis zal kunnen opgeruimd worden tussen 25 en 29 juni zodat de doorvaart langs het nieuwe kanaal volledig zal geopend zijn. De gouverneur vroeg aan het stadsbestuur een datum vast te leggen tussen 25 en 29 juni.

7. De plechtige opening van de nieuwe sluis en de vaart

De datum werd vastgesteld op 29 juni zoals aan de heer Van Overbeke, uitbater van het schip Oostende-Slijkens, werd gemeld. De autoriteiten zouden te Scheepsdale vertrekken tussen 2 uur en 10 uur om aanwezig te zijn bij de opening van het nieuwe kanaal en de nieuwe sluis die op dezelfde dag zouden plaats grijpen.

Op 1 juli 1820 werd door de stadssecretaris Durdu een verslag opgemaakt over die gebeurtenissen voor de burgemeester en de schepenen van de stad dat we hieronder laten volgen:

Op 29 juni 1820 had de plechtige opening plaats van het nieuw kanaal en van de sluizen van de Oostendse dokken.

Van in de vroege ochtend waren de schepen in de haven bevlagd. De burgerlijke en militaire overheden van Oostende werden samengeroepen in het stadhuis. Vandaar gingen ze naar de handelsdokken om zijne Exc. de Gouverneur te ontvangen die de plechtigheden voorzat in naam van de minister van Binnenlandse Zaken en Waterstaat. Op de middag kwam een versierd jacht toe waarop zich bevonden: Zijn Exc. de Gouverneur Baron de Loen en de Barones, de edele heren afgevaardigden van de Staten van de Provincie, generaal-majoor Demoulin, provinciecommandant en andere gezagdragers van Brugge. Bij het binnenvaren van de dokken lieten de schepen die aan

de plechtigheden zouden deelnemen, hun artillerie horen en op 3 van die schepen werd er muziek gespeeld. Het jacht van de Gouverneur had het muziek van de 6de divisie van de nationale militie aan boord en een batterij die tegelijk vuurde.

Bij het ontschepen van de Gouverneur hield de burgemeester een toespraak waarin hij wees op de voordelen van de werken en de erkentelijkheid van de Oostendenaars uitdrukte voor Zijn Majesteit. De Gouverneur antwoordde in analoge termen. De burgemeester wenste vervolgens inspecteur-generaal Goudriaan geluk voor de snelle uitvoering.

Nadat Z. Exc. het nieuw kanaal had geopend en de werking van de nieuwe doksluizen had bekeken, vaarden de volgende schepen binnen.

A. Door de sluis:

de Willem I, kapitein Delahaije, versierd en bevlagd, met aan boord het muziek van de artillerie. Het was dezelfde kapitein die het bevel voerde op het 1ste schip dat het

- 1) dok binnenvaarde als het gebouwd was in 1776. Hij was de laatste om buiten te varen als men de huidige werken was begonnen. Nu was hij 82 jaar oud.
- 2) L'Aventure, kapitein Meijnne.
- 3) Jeune Edouard, kapitein Beens.

B. Langs het kanaal:

- 1) de Vigilence, kapitein Royon; versierd en met muziek en artillerie aan boord.
- 2) de Deux Amis, kapitein Van Gillewe.
- 3) de Emelie, kapitein Van den Kerckhove.

Al die schepen voeren onder nationale vlag.

Een zicht op de Conterdamsluis op de afleidingsvaart zoals ze nog te zien was in april 1950. Op de achtergrond het zuiveringsgesticht (alias de strontfabriek). Op heden staat daar nu het H. Hartziekenhuis. (Foto R. Vancraeynest)

Daarenboven kwamen nog binnen langs de sluis.

- 1) het Engels schip Flying Fish, kapitein John Smith.

2) het Franse schip Jeune Sauterelle, kapitein Grégoire Luco.

Een ontelbare menigte was aanwezig en riep "Leve Willem ! Leve de Koning !" Het muziek liet zich horen, ook de klokken, de beiaard en de kanonnen.

De Gouverneur en zijn gevolg gingen nu naar de nieuwe sluis (Conterdam) op het nieuwe kanaal bij de plaats genoemd de *barrage*.

Na de terugkeer volgde een banket in het stadhuis aangeboden door het stadsbestuur. Verscheidene toasts werden uitgesproken o.m. door de Gouverneur op Zijn Majesteit en op Z.Exc. de minister van Binnenlandse Zaken en Waterstaat. In de hulde werden ook betrokken de afgevaardigden van de Staten, de generaal-majoor commandant van de provincie, de inspecteur-generaal Goudriaan en werd gedronken op de samenwerking van de handel van Brugge en Oostende. Ondertussen werden verscheidene muziekstukken uitgevoerd door de harmonie van een militaire kapel.

Om 20 uur scheepten de Gouverneur en zijn gevolg in aan boord van zijn jacht; het stadsbestuur en zijn medewerkers vergezelden hem tot aan de sluizen van Slijkens. Tijdens de nacht speelden fanfares op de schepen die in de dokken lagen.

Tot zover het verslag van secretaris Durdu van 1 juli 1820.

8. De grote voordelen van de nieuwe werken

Uit de toespraak van de burgemeester aan de Gouverneur onthouden we vooral de voltooiing van twee belangrijke werken:

- 1) een zekere en belangrijke verbinding tot stand brengen tussen de dokken en het kanaal naar Brugge voor het aanbrengen van zoet drinkbaar water om ook de schepen en de kaaien te beschermen tegen de zeewormen;
- 2) door de nieuwe sluis zullen de dokken niet meer met zeeslib gevuld worden en er zal een verbetering zijn voor het spuien van de geul.

Hij drukte zijn erkentelijkheid uit voor de koning en dankte inspecteur-generaal Goudriaan voor de ongelooflijke activiteit waardoor hij alles tot stand had gebracht en perfect uitgevoerd in zulke korte tijd (17).

9. De tussenkomst van de Wateringen

Op 17 maart 1821 gaf de hoofdingenieur van het 11de district van de Waterstaat uit Brugge zijn advies over de werken.

Volgens hem was de gebrekkige uitwatering niet te wijten aan de indijking van de Snaaskerkepolder door de regering, maar aan de aanslibbingen in de Gauwelozekreek. Na de besprekingen van 29 Messidor jaar XI (=13 juli 1803) werden door de Wateringen aanbestedingen gedaan van de werken voor de uitwatering langs de stadsgrachten van Oostende en langs de St. Catharinasluis, werken die terstond moesten worden aangevat om nog vóór de winter gedaan te zijn. De afsluiting van de Snaaskerkepolder werd door de regering slechts uitgevoerd op 1 Frimaire jaar XII (= 23 november 1803). Door zijn besluit van 3 juni 1813 beval de prefect van het Leiedepartement dat de Wateringen hun voorschot van 30.000 frank zouden betalen zoals was overeengekomen. De Hollanders eisten een duiker om de Amerikaanse kreek onder de afleidingsvaart te leiden. De Wateringen gingen akkoord om 45.000 gulden te betalen (18).

De Watering Camerlinx wilde haar uitwatering bewaren langs het Provinciegeleed volgens het proces-verbaal van de vergadering van 8 mei 1818. Het Proviniegeleed dwarste de St. Catharinapolder over een lengte van 1600 roeden en werd door de watering aangelegd in 1804

wegens de indijking van de Snaaskerkepolder en moest daarvoor een som van 149.300 frank betalen, wat nog niet was gebeurd. De Watering had sinds april 1737 haar uitwatering langs de Blauwe Sluis tot in 1804.

Die uitwatering werd bemoeilijkt in 1809 door havenwerken in 1810 en volgende jaren (19).

Koning Willem der Nederlanden liet op 3 augustus 1821 weten, op voordracht van zijn minister van Binnenlandse Zaken en Waterstaat J.G. De Meij van Streefkerk dd. 19 juli 1821, dat de Wateringen een som van 45.000 gulden moesten betalen volgens hun oppervlakte vastgesteld door de Gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, en wel als volgt:

St. Catharinapolder	550	bunder	fl.1696-25
Gistel West-over-de-Ware	3468	“	fl.10695-57
Gistel Oost-over-de-Ware	871	“	fl.2686-25
Zwaanhoek (Oude Zandvoordepolder)	448	“	fl.1381-68
Nieuwe Zandvoordepolder	609	“	fl.1878-22
Zevokote	708	“	fl.2183-64
Eernegembroek	113	“	fl.348-51
Snaaskerkepolder	517	“	fl.1594-49
Keignaart	348	“	fl.1073-28
Gauweloze	80	“	fl.246-74
Camerlincx	<u>6879</u>	“	<u>fl.21215-37</u>
Totaal	14591	“	fl.45000-00

te betalen door de ontvangers in 3 termijnen, telkens betaalbaar op 31 december 1821 en de volgende in 1822 en 1823.

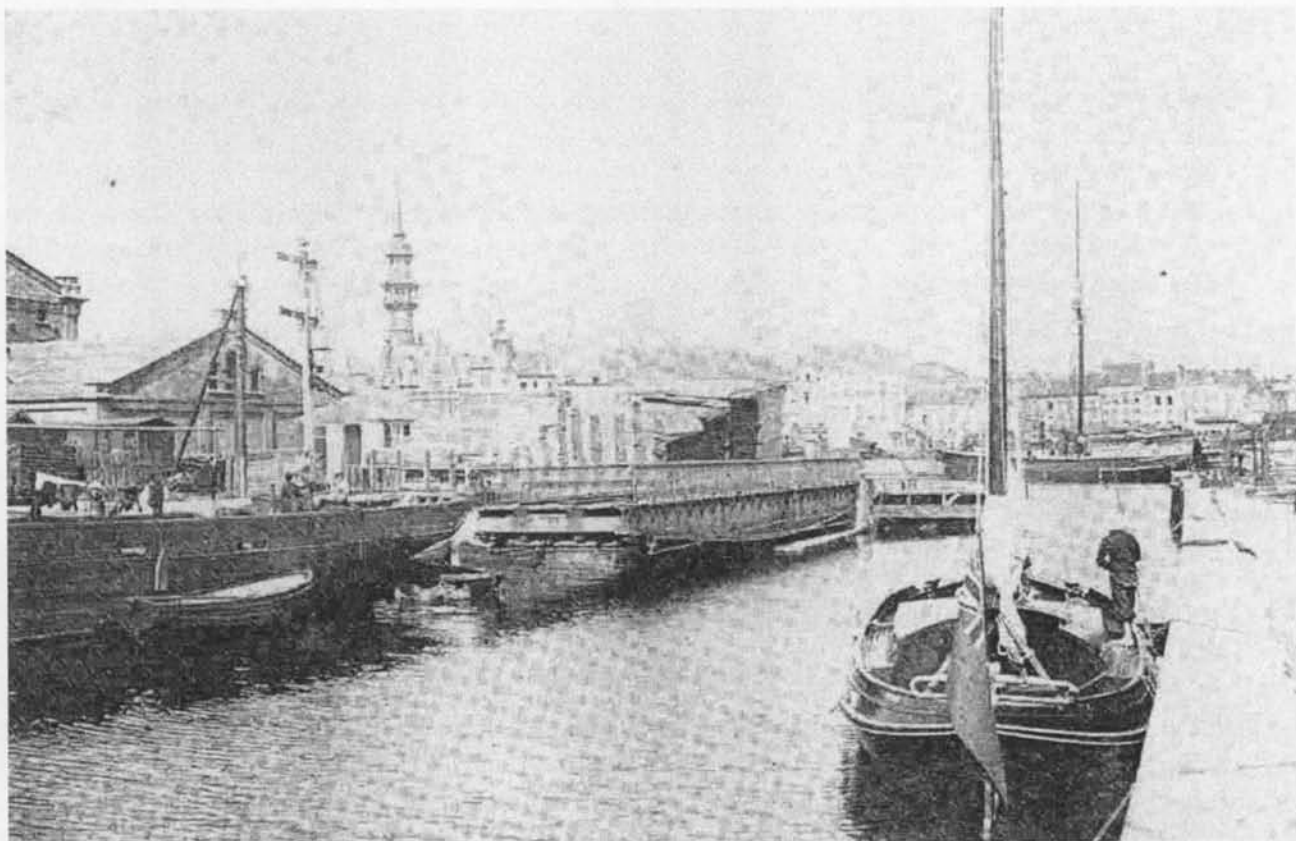
De Wateringen waren niet akkoord om te betalen (20).

Op 18 januari 1822 vroeg de stad Oostende aan de Gouverneur tussen te komen om het stinkend deel van de Amerikaanse kreek op te vullen en de St. Catharinasluis af te breken. Op 6 februari 1822 liet hoofdingenieur De Broek uit Brugge weten dat hij geen bezwaren had tegen de opvulling en de afbraak (21).

De beheerders van de St. Catharinapolder (get. J.C.Stochove) lieten op 24 april 1822 aan de Gouverneur van West-Vlaanderen weten dat de Amerikaanse kreek nu opgevuld was stroomafwaarts van de St. Catharinasluis. Deze mocht nu afgebroken worden na de verkoop die op 29 april 1822 zou plaats hebben. Het stadsbestuur van Oostende was ermee tevreden. De affiche vermeldde: sluis te koop met alle bijbehorende delen op maandag 22 april 1822 (22).

10. Stilte na de Hollandse tijd – Bouw van een spoorwegbrug

Na de Hollandse tijd gebeurden er geen grote werken gedurende meer dan 30 jaar lang. Hoofdingenieur-directeur Zuber schreef op 31 mei 1866 aan de minister van Openbare Werken dat het lastenboek klaar was voor de bouw van een stuwbrug over de afleidingsvaart aan de ingang van de dokken te Oostende. De raming bedroeg 95.000 frank, afgezien van het brugdek te maken door de spoorwegen. bedoeld om de treinen rechtstreeks aansluiting te laten geven met de pakketboten. Sasdeuren met drempels waren nodig om het water in de dokken, te kunnen laten zakken. Over de brug liep één spoor volgens het plan van hoofdingenieur-directeur van de spoorwegen Van der Sweep.

De sluisdeuren en de opengedraaide spoorwegbrug (stuwbrug) tussen het eerste handelsdok en de afleidingsvaart. Over deze brug, gebouwd in 1866, reden de treinen komende doorheen het station Oostende-stad naar de pakketbotenkaai.

De werken moesten uitgevoerd worden tussen 2 dammen op caissons de ene in het kanaal ter hoogte van de Amerikaanse kreek, de andere in het 1ste dok. De scheepvaart zou ongeveer 3 maanden onderbroken zijn en moeten gebeuren langs de sluis van Slijkens. De prijs van 95.000 frank overtrof gevoelig die van het eerste ontwerp van 8 juni 1865 gemaakt in de onderstelling dat de spoorwegen het grootste deel van het werk zouden uitvoeren en dat er andere funderingen zouden zijn.

Het krediet van 445.000 frank zal het krediet van 600.000 frank niet doen (22) overstijgen dat werd toegekend door de wet van 8 juli 1865. De brug overtrof wel met 40.000 frank de oorspronkelijke raming, maar de bouw van de nieuwe kaai der stoomschepen voor de pakketboten (achter het huidig zeestation) bedroeg nu 250.610 frank en was op 320.000 frank geraamd, dus 69.390 frank minder. Dat bedrag bleef dus over om de werf Den Duyts te kopen die moest onteigend worden om de nieuwe kaai der pakketboten te bouwen (23).

Op 23 juni 1866 vroeg het bestendig comité van Bruggen en Wegen aan de spoorwegen om sterkere grondvesten te bouwen en een doorgang voor voetgangers te voorzien over de brug.

Een affiche gedateerd te Brugge op 9 november 1866 kondigde de openbare aanbesteding aan op 24 november 1866 voor het bouwen van die stuwbrug. De laagste aanbieder bleek August Eerebout te zijn uit Brugge tegen 86.300 frank. De minister gaf zijn goedkeuring op 9 december 1866. De stad Oostende liet op 13 december aan de minister van Openbare Werken weten dat er aan de stuwbrug ofwel vloeddeuren ofwel ebbedeuren voorzien van windsteunbalken moesten voorzien worden. Ingenieur Piens liet aan hoofdingenieur-directeur Zuber weten op 28 december 1866 dat hij de voorkeur gaf aan vloeddeuren om de doorzijpeling van zeewater te vermijden als de dokken in vrije verbinding zouden staan met de zee om grotere stoomschepen binnen te laten. Zeewater was trouwens ook nefast voor de brouwerij Jean op het Hazegras die haar zoet water uit het kanaal

haalde. Op 23 januari 1867 liet het bestendig comité van Bruggen en Wegen uit Brussel weten dat zijn voorkeur naar vloeddeuren ging. De minister van Openbare Werken betuigde zijn akkoord met de vloeddeuren op 8 februari 1867 vanuit Brussel. De meerkosten zouden het voorwerp uitmaken van een afzonderlijke afrekening.

Op 30 maart 1867 liet hoofdingenieur-directeur Zuber aan de minister weten dat de wijziging van de drempels, het bijvoegen van de vloeddeuren en de doorgang voor de voetgangers een meeruitgave van 41.450 frank zou bedragen.

Zuber liet op 23 juli 1867 aan de minister weten dat het schepencollege van Oostende had gevraagd een gasleiding te mogen plaatsen onder de vaart naast de stuwbrug voor de verlichting van de ontschepingsplaats. Alle instanties gingen daarmee akkoord (24).

11. De verplaatsing van de afleidingsvaart

In een rede van hoofdingenieur Piens komen enkele werken voor in verband met de afleidingsvaart die door het plan Symon voor de Oostendse haven waren voorzien

o.m. 1) de rechttrekking en de verbreding van het deel van de vaart tussen de handelsdokken van de stad en de creosoteerwerf. Dat deel zou een kanaaldok worden 2) de Conterdamsluis en de Kapellebrug (te Slijkens) zouden afgeschaft worden en vervangen worden door één kunstwerk dat zou gebouwd worden op een afleiding die zich met het kanaal naar Brugge zou verbinden met een zachte bocht (25). De "Chronique des Travaux publics" meldde dat de afleidingsvaart tegelijk verbreed en rechtgetrokken zou worden met een breedte van 150 m over een lengte van 1 km. Er zou een rechtstreekse verbinding komen met de voorhaven langs een sluis met sas waarvan de lengte 125 m zou bedragen en de breedte 45-65 m (?). De sasdeuren zouden 20 m breed zijn en de drempel zou op - 2 m liggen. Ook het kanaal Plassendale-Brugge zou verbreed worden tot 60 m aan de waterlijn en 18 m op de bodem i.p.v. 12 m. De diepte zou 7 m bedragen i.p.v. 4.65 m (26).

In het rapport van de minister van Openbare Werken over het jaar 1880 wordt daarenboven nog voorzien in het bouwen van een kaaimuur langs de afleidingsvaart en in het herbouwen van de brug van de Brugse poort (27). Daar de pakketboten over te weinig terreinen beschikten bij hun aanlegplaatsen ging men het deel van de afleidingsvaart over 45 m westwaarts verplaatsen over een lengte van 400 m vanaf de stuwbrug bij het 1ste handelsdok met inbegrip van de verplaatsing van de brug van de Brugse Poort. De scheepvaart zou onderbroken zijn van 1 april tot 15 augustus 1888 (28).

12. De nieuwe handelshaven en de rechtstreekse spoorlijn naar het zeestation

In die jaren was er ook spraak van een nieuwe handelshaven voor Oostende. Het was een complex probleem vooral omdat het niet louter om Oostende ging maar ook om de belangen van de haven van Brugge waarop ik hier niet verder kan ingaan.

De gemeenteraad keurde op 25 augustus 1891 het voorlopig plan voor de nieuwe haven goed opgemaakt door Verraert, ingenieur van de stad, en Pierre De Mey, ingenieur van Bruggen en Wegen. De stad had reeds op 11 mei 1891 aan de Handelskamer gevraagd haar opmerkingen daarover te laten kennen.

De voorzitter August Van Imschoot zegde o.m. dat het verbreken van de verbinding tussen de oude dokken en het kanaal naar Brugge onaanvaardbaar was wegens de te grote lasten en gevaren voor de binnenscheepvaart. Die verbreking van de verbinding was het gevolg van de eis van de Spoorwegen om een rechtstreekse spoorverbinding aan te leggen van de lijn van Brugge naar het Zeestation. Die spoorlijn vereiste een draaibrug over de afleidingsvaart.

De voorziene uitgaven voor al de nieuwe havenwerken vergde van de stad een uitgave geraamd op 4.201.000 frank. De gemeenteraad was akkoord om daarvoor onmiddellijk een lening aan te gaan van 4.000.000 frank.

Op vraag van de Handelskamer van 24 november 1891 aan de minister van Openbare Werken De Bruyn werd bij K.B. van 3 december 1891 een bijzondere havencommissie opgericht onder voorzitterschap van ingenieur De Raeve, inspecteur-generaal van Bruggen en Wegen. Maakten verder deel uit van die commissie: de schepenen van de stad Oostende, de ingenieurs van Bruggen en Wegen, de leden van het Bestuur van het Zeewezen en van de Belgische Spoorwegen en de afgevaardigden van de Handelskamer. Er werden 6 zittingen gehouden maar er kwam geen oplossing voor de verbinding van de oude dokken met de vaart naar Brugge wegens de eis van de Spoorwegen voor de rechtstreekse verbinding met het Zeestation.

Op 13 juli 1892 werden een afvaardiging van de gemeenteraad, senator Verbeke en de kamerleden de Stuers en Pieters door de Minister van Openbare Werken ontvangen en brachten over dit bezoek verslag uit aan de gemeenteraad op 18 juli 1892. Er werd o.m. besloten dat de rechtstreekse spoorlijn de afleidingsvaart zou afsluiten. Minister Van den Peereboom wilde zich niet uitspreken over de rechtstreekse spoorverbinding. Ingenieur Sarton van de Spoorwegen die deel uitmaakte van de plancommissie wilde dat er onmiddellijk een verbinding zou tot stand komen, desnoods met een voorlopige brug over de afleidingsvaart.

Eindelijk, op 24 februari 1893, verklaarde de minister van Openbare Werken in de Kamer dat de plannen voor de nieuwe haveninstellingen goedgekeurd waren. De staat zou de nieuwe voorhaven bouwen en de stad Oostende de nieuwe dokken en ook de sluis. Brugge zal verbonden worden met de zee te Heist. Daar zou de Staat een sluis bouwen en beschouwde de nieuwe sluis te Oostende niet langer noodzakelijk als toegang tot de haven van Brugge. De stad Oostende moest ze daarom maar zelf bouwen.

Op 28 juli 1893 verklaarde minister De Bruyn in de Kamer aan de Stuers dat er nog steeds geen kredieten beschikbaar waren omdat er eerst nog studies moesten komen. Op 9 augustus 1893 verklaarde Alfons Pieters in de Kamer dat de stad Oostende nu al 18 maanden had gewacht op de goedkeuring van het plan. Nu het plan er kwam, aanvaardde de stad Oostende dat plan met tegenzin omdat de bouw van de sluis ten laste gelegd werd van de stad. De onderhandelingen met de Wateringen zouden moeten gevoerd worden door de Staat (29).

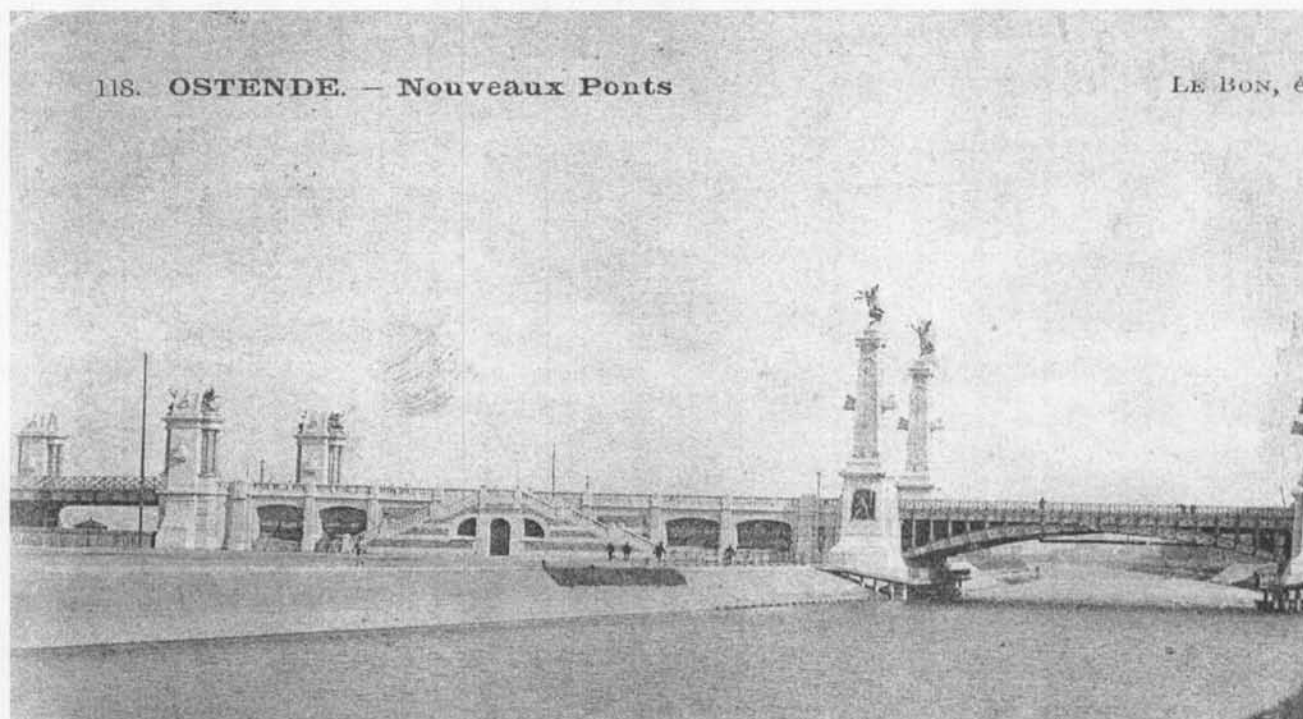
Wegens de werken zal vanaf 10 februari 1896 elke scheepvaart onderbroken zijn op de afleidingsvaart. Een kosteloze sleepdienst zal ingelegd worden langs de voorhaven en de sluizen van Slijkens (30).

13. De verdere perikelen van de afleidingsvaart en de rechtstreekse spoorlijn

Op 6 november 1897 had te Brugge op het provinciaal Gouvernement de aanbesteding plaats voor de verplaatsing van de afleidingsvaart tussen de stuwbrug te Oostende en de Conterdamsluis. De raming bedroeg 428.942,74 frank Dat werk werd aangenomen door De Cloedt uit Blankenberge en Van de Kerckhove uit Wenduine tegen 447.000 frank (31).

Vanaf 18 februari 1898 zal de scheepvaart op de afleidingsvaart onderbroken zijn voor 4 maanden tussen de stuwbrug en de Conterdamsluis (32). De werken voor de verplaatsing vorderden goed. Drie stoompompen werkten voorturend om de vaart droog te trekken, terwijl 400 werklieden de nieuwe vaart aan het graven waren langsheen het Maria Hendrikapark doorheen de creosoteerwerf van de Staat (33). De werken moesten gedaan zijn in mei maar er kwamen nog 2 maanden vertraging bij (34) Bij Ministerieel Besluit van 16 september 1899 werd te Brussel een commissie

van Openbare Werken samengesteld om het probleem te bestuderen van de overweg op de baan Oostende-Brugge voor de rechtstreekse spoorlijn naar het Zeestation. Tevens werd een ontwerp gemaakt voor een nieuwe draaibrug over de afleidingsvaart en het ontwerp van een viaduct voor het wegverkeer onder de verhoogde sporen van de rechtstreekse lijn (35).

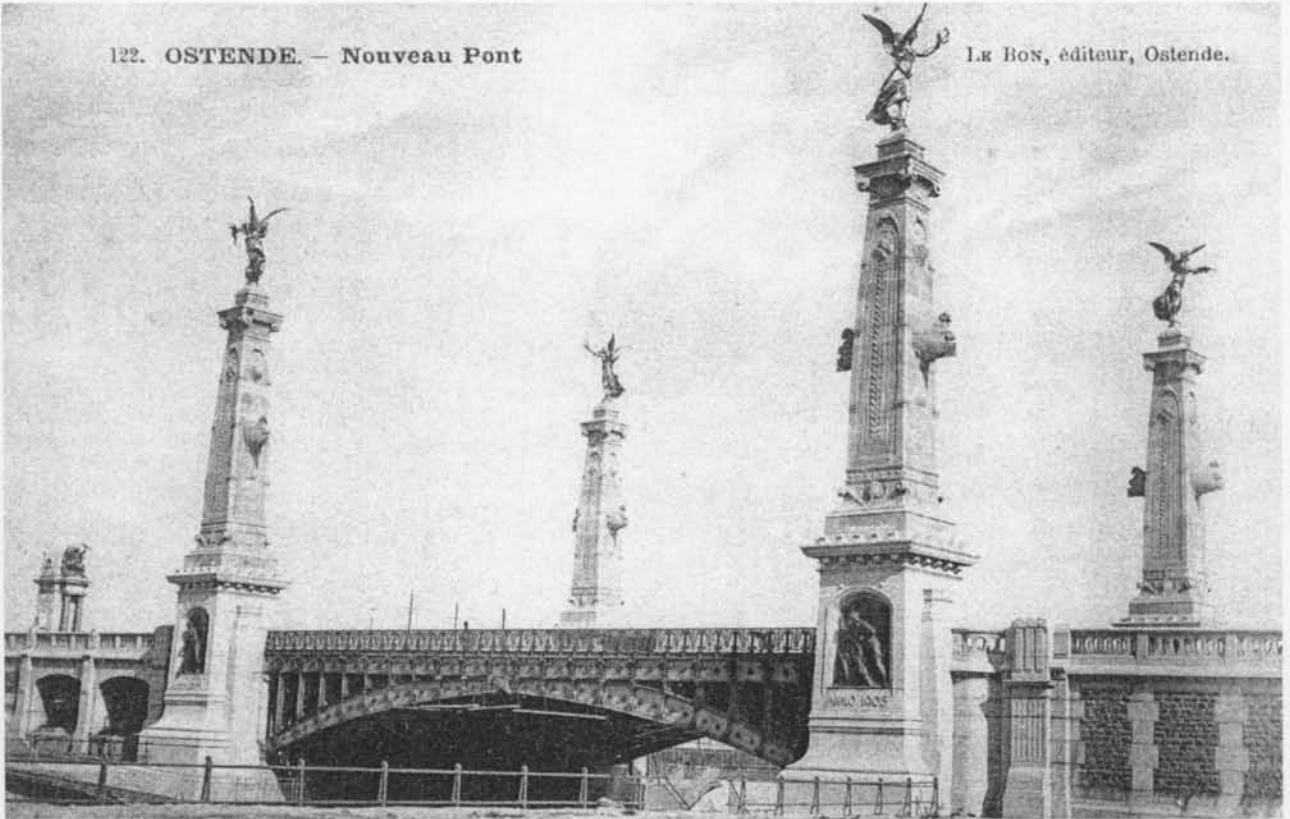
De afleidingsvaart gezien in de richting van de Conterdam met de stalen boogbrug die erover loopt. Uiterst links ziet men de spoorwegbrug.

Op 7 september 1900 vroeg ingenieur Van Gansberghe aan de minister van Openbare Werken een nieuwe draaibrug te bouwen over de afleidingsvaart en ook de werken aan de Brandariskaai te laten uitvoeren door E. De Jonghe uit de Spinolarei 9 te Brugge. De minister gaf zijn goedkeuring op 15 september 1900 (36).

Voor het onderhoud van haar rijtuigen overwoog de spoorwegdirectie in 1902 een loods te bouwen op de rechteroever van de afleidingsvaart waar nu ongeveer het gewezen goederenstation staat.

Deze terreinen waren in gebruik door de firma De Buck en Deweert voor het stapelen van Noords hout (37). Dank zij havenkapitein Louis Laroye kon het eerste schip met een lading hout langs de afleidingsvaart op 08 oktober 1903 het nieuwe dok bereiken. Het was het Belgisch ss. Antverpia, kapitein Calmelet, thuishaven Antwerpen, metend 623 nettoregisterton. De lading hout kwam van Christiansand en was bestemd voor de firma Defever en Snauwaert. Er werd gemeerd langs de westkant aan de 1ste houten aanlegsteiger bij het zwaaidok maar er kon slechts langs één luik gelost worden. Er moesten meerdere aanlegsteigers komen, liefst doorlopend, en nog beter een kaaimuur (38).

Op 28 december 1903 liet ingenieur Van Gansberghe aan de minister weten dat ingenieur De Nys van de spoorwegen te Brugge de draaibrug op het einde van de afleidingsvaart wilde vervangen door een vaste brug met een doorvaartopening van 12 m. Van Gansberghe ging daarmee niet akkoord omdat de afleidingsvaart gebruikt werd als zeekanaal zolang de nieuwe haveninstellingen nog niet in gebruik waren. Daarom was 12 m opening te weinig (39).

De stalen boogbrug over de afleidingsvaart gezien vanuit het noorden. Die brug bestaat op heden nog behalve de prachtige versieringen die door de Duitsers tijdens WO I werden weggenomen.

Op 30 maart 1904 liet ingenieur Van Gansberghe aan de minister weten dat de nieuwe stuwbrug stroomopwaarts aan het zwaaidok in de loop van datzelfde jaar zou gedaan zijn (40).

De raming voor de bouw van een kaaimuur stroomafwaarts van de brug van de Brugse poort alsmede de aanpassing van de sluis en de duiker van de Conterdam bedroeg 779.261,65 frank. Het resultaat van de aanbesteding op 4 mei 1905 duidde Ernest Storms aan uit Brugge tegen 698.990 frank met gebruik van hout uit Australië voor de sluisdeuren en 692.000 frank met deuren in eikenhout (41).

Sinds maandag 13 maart 1905 kon de brug over de afleidingsvaart aan de Conterdam niet meer bewegen. De binnenschepen moesten voortaan langs de nieuwe voorhaven varen (42). Ingevolge de conventie van oktober 1902, art. 3, zou de scheepvaart op de afleidingsvaart tussen het 1ste handelsdok en het zwaaidok vanaf 1 juni 1905 voor de duur van 5 maanden onderbroken zijn.

In die tijd zou men de draaibrug met 2 sporen waarover de rechtstreekse spoorweglijn loopt, vervangen door een metalen brug met 4 sporen. Daarnaast zou een schuine onderdoorgang voor het wegverkeer in metselwerk gebouwd worden van 7 m breedte. De aanbesteding had de week voordien plaats te Brussel (43).

Op 27 april 1905 liet de Handelskamer aan de stad Oostende weten dat, sinds de toegang voor schepen met vaste masten langs de afleidingsvaart onmogelijk was, de schepen met hout langs de sluis van Slijkens moesten passeren die slechts schepen met 12 voet diepgang toelaat. Die schepen moesten dus eerst gelicht worden. De stuwbrug aan het zwaaidok was klaar. Alleen de vingerling moest nog gedempt worden en de sporen gelegd (44).

Verwijzingen

- 1) R.A. Brugge. Modern archief. 1^e Reeks, nr. 387.
- 2) Idem als 1.
- 3) Idem als 1.
- 4) Idem als 1.
- 5) R.A. Brugge. Toegang 116. Kamer van Koophandel nr. 740,
- 6) R.A. Brugge. Modern Archief. 1^e Reeks, nr. 285.
- 7) Idem als 6.
- 8) Idem als 1.
- 9) Idem als 6.
- 10) R.A. Brugge. Modern archief. 1^e Reeks, nr. 321.
- 11) Idem als 6.
- 12) R.A. Brugge. Modern archief. 1^e Reeks, nr. 317.
- 13) Idem als 12.
- 14) Idem als 10.
- 15) Idem als 12.
- 16) Idem als 12.
- 17) Idem als 12.
- 18) Idem als 1.
- 19) Idem als 1.
- 20) Idem als 1.
- 21) R.A. Brugge. Modern archief. 1^e Reeks, nr. 389
- 22) Idem als 1.
- 23) A.R.A. Brussel. Openbare Werken. Waterwegen, nr. 210.
- 24) Idem als 23.
- 25) E.O. 17 juli 1879.
- 26) E.O. 16 oktober 1879.
- 27) E.O. 17 november 1881.
- 28) E.O. 8 januari 1888.
- 29) Bulletins van de Handelskamer van de jaren 1891, 1892, en 1893.
- 30) E.O. 30 januari 1896.
- 31) E.O. 9 november 1897.
- 32) E.O. 6 februari 1898.
- 33) E.O. 3 maart 1898.
- 34) E.O. 25 augustus 1898.
- 35) A.R.A. Brussel. Openbare Werken. Waterwegen, nr. 828.
- 36) Idem, nr. 827.
- 37) Car. 18 september 1902.
- 38) Car. 11 oktober 1903.
- 39) A.R.A. Brussel. Openbare Werken. Waterwegen, nr. 883.
- 40) Idem, nr. 832.
- 41) Car. 28 maart 1905 en 06-07 mei 1905. E.O. 9 mei 1905.
- 42) Car. 19 maart 1905.
- 43) Car. 11 april 1905.
- 44) Bulletin van de Handelskamer 1905.

EFFECTIEVE LEDEN 2005

Dhr.	Jean-Marie	Bekaert	Brusselstraat 8/6	8400 Oostende
Dhr.	Julien	Berard	Kerstraat 32	8400 Oostende
Dhr.	Jean	De Langhe	Vindictivelaan 6/2	8400 Oostende
Mevr.	Marie-José	Debrock	Garenmarkt 10 - App. 1	8000 Brugge
Dhr.	Lionel	Dewulf	Rivierstraat 30	8400 Oostende
Mevr.	Rosy	Dreesen	Rode Kruisstraat 4	8400 Oostende
Dhr.	Jean Pierre	Falise	Hendrik Serruyslaan 78/19	8400 Oostende
Mevr.	Gilberte	Farasyn	Ernest Feysplein 15/85	8400 Oostende
Dhr.	Luc	François	Chrystantenstraat 19	8400 Oostende
Dhr.	Ferdinand	Gevaert	Duinenstraat 40	8450 Bredene
Dhr.	August.	Goethaels	Stockholmstraat 21/10	8400 Oostende
Dhr.	Freddy	Hubrechtsen	Gerststraat 35A	8400 Oostende
Mevr.	Simone	Maes	Hendrik Serruyslaan 78/19	8400 Oostende
Dhr.	Erwin	Mahieu	Noordlaan 3	8450 Bredene
Dhr.	Walter	Major	Kastanjelaan 52	8400 Oostende
Dhr.	Herman	Moerman	Parijsstraat 11/6	8400 Oostende
Dhr.	Robert	Ouvry	Vlaanderenstraat 45/3	8400 Oostende
Dhr.	Louis	Pincket	Kerkstraat 21/1	8400 Oostende
Dhr.	Valère	Prinzie	Euphr. Beernaertstraat 48/3	8400 Oostende
Dhr.	Guy	Servaes	Plantenstraat 82	8400 Oostende
Dhr.	Emiel	Smissaert	Hendrik Serruyslaan 4/9	8400 Oostende
Mevr.	Nadia	Stubbe	Blauwvoetstraat 7	8400 Oostende
Dhr.	Georges	Van Duyvenboden	Blauwvoetstraat 7	8400 Oostende
Dhr.	Edgard	Van Haverbeke	Christinastraat 2/5	8400 Oostende
Dhr.	Ivan	Van Hyfte	Kastanjelaan 58	8400 Oostende
Dhr.	August	Van Iseghem	Ijzerstraat 1	8400 Oostende
Dhr.	Paul	van Tieghem	Zeeweg 44	8490 Jabbeke
Dhr.	Raymond	Vancraeynest	Blauw Kasteelstraat 103	8400 Oostende
Mevr.	Claudia	Vermaut	Paardenmarkt 8	8490 Jabbeke
Dhr.	Gilbert	Vermeersch	Blauwkasteelstraat 98/2	8400 Oostende
Dhr.	Roland	Versluys	Brugsesteenweg 53 A	8450 Bredene
Dhr.	Koenraad	Verwaerde	A. Choqueelstraat 1	8400 Oostende
Dhr.	Omer	Vilain	Rogierlaan 38/11	8400 Oostende

BESCHERMENDE LEDEN 2005

Mevr.	Mary	Ackein	Spoorwegstraat 35	8400 Oostende
Mevr.	G.	Berden-Boydens	Velodroomstraat 4	8400 Oostende
Dhr.	Etienne	Blommaert	Alfons Pieterslaan 118/11	8400 Oostende
Dhr.	Luc	Caenen	Elsensesteenweg 277/1	1050 Brussel
Dhr.	Marcel	Calcoen	Verenigingstraat 12	8400 Oostende
Mevr.	Ghislaine	Chatlen	Rogierlaan 19/7	8400 Oostende
Dhr.	Jan	De Bruycker	Polderweg 6	8431 Wilskerke
Mevr.	Elisabeth	Deceuninck	Marcel Aubertinlaan 65/26	2600 Antwerpen
Dhr.	Willy	Deckmijn	H. Hartlaan 7	8400 Oostende
Mevr.	Yolande	Degraeve	Rogierlaan 39/1	8400 Oostende
Mevr.	Simonne	Dekeyser	Sint Sebastiaanstraat 6	8400 Oostende
Dhr.	Ronny	Delanoye	Vrijheidstraat 80	8400 Oostende
Dhr.	Daniël	Deschacht	Lotuslaan 19	8400 Oostende
Dhr.	Luc	Devisch	Roekstraat 17	8400 Oostende
Dhr.	Daniël	Devos	Verenigingstraat 114	8400 Oostende
Dhr.	Albert	Driessen	Wezellaan 9	8400 Oostende
Dhr.	Eric	Dufosse	Amsterdamstraat 15	8400 Oostende
Mevr.	Roos	Dumolin	Jozef II straat 29/11	8400 Oostende
Dhr.	Jacques	Francier	Torhoutsesteenweg 509	8400 Oostende
Dhr.	Ronny	Geldhof	Prinsenlaan 39	8400 Oostende
Dhr.	Wilfried	Hoorelbeke	Klaprozenlaan 7	8400 Oostende
Dhr.	Paul	Hostyn	Bruggelaan 12	8450 Bredene
Dhr.	Jacques	Laleman	Kapucijnenstraat 4	8400 Oostende
Mevr.	Suzanne	Laloux	Prinses Stefanieplein 31/7	8400 Oostende
Dhr.	Hubert	Lateste	8 Zalighedenstraat 2	8470 Gistel
Dhr.	Rene	Maes	Petunialaan 11	8400 Oostende
Mevr.	Katharina	Mares	Stockholmstraat 21/1	8400 Oostende
Dhr.	Wilfried	Montmorency	Sint Paulusstraat 10-12	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Nuytten	Karel Janssenslaan 33/13	8400 Oostende
Dhr.	Dick	Panesi	Kapellestraat 105	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Petit	Plantenstraat 13	8400 Oostende
Mevr.		Piers	Hendrik Serruyslaan 42	8400 Oostende
Mevr.	S.	Ponjaert	Christinastraat 144/3	8400 Oostende
Dhr & Mevr		Pruvost	Mercuriuslaan 13/3	1180 Brussel
Dhr.	Maurice	Quaghebeur	Hendrik Serruyslaan 48	8400 Oostende
Mevr.	Yvonne	Rogiers	Koninginnelaan 60/2	8400 Oostende
Dhr.	Jack	Taeymans	Gounodstraat 14	2018 Antwerpen
Dhr.	Lucien	Valcke	Leopold II laan 18/4	8400 Oostende
Dhr.	Gerard	Vandamme	Voorzienigheidstraat 14	8400 Oostende
Mevr.	Irène	Vanhavermaet	Koningstraat 37/3	8400 Oostende
Mevr.	Denise	Vanthuyne	Nieuwpoortsesteenweg 487	8400 Oostende
Dhr.	Michel	Verstraete	Bronstraat 18	8400 Oostende
Dhr.	Andre	Vigne	Pycke de ten Aerdelaan 72	8400 Oostende
		VVF Oostende	Dr. L. Colensstraat 6	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Vyvey	Alfons Pieterslaan 68	8400 Oostende

STEUNENDE LEDEN 2005

Dhr.	André	Allein	Prins Roselaan 115	8400 Oostende
Dhr.	Gilbert	Ameloot	Lindenlaan 8	8400 Oostende
Dhr.	Chris	Asseloos	Ramskapellestraat 49	8620 Nieuwpoort
Dhr.	Eduard	Baels	Warschaustraat 12/8	8400 Oostende
Mevr.	Marina	Bailliere	Molenaarsstraat 43	8400 Oostende
Dhr.	André	Baroen	Hendrik Conscienceplein 1	8400 Oostende
Dhr.	Eddy	Beauprez	Werkzaamheidstraat 1/7	8400 Oostende
Dhr.	André	Beirens	Nijverheidstraat 42	8400 Oostende
Dhr.	Dirk	Beirens	Floralaan 7	8400 Oostende
E.H.	Jozef	Bekaert	H. Hartplein 4	8400 Oostende
Mevr.	Julien	Berard	Kerkstraat 32	8400 Oostende
Dhr.	Ronald	Beulen	August Vermeylenstraat 6	8421 Vlissegem
Dexiabank		Bibliotheek OM1/2	Pachecolaan 44	1000 Brussel
Mevr.		Bonnez	Frere Orbanstraat 19	8400 Oostende
Dhr.	Edward	Boogaerts	Nieuwpoortsesteenweg 493	8400 Oostende
Dhr.	Raymond	Borrey	Stuiverstraat 379	8400 Oostende
Mevr.	Pierre	Bottu	Albert I Wandeling 53/52	8400 Oostende
Dhr.	Raymond	Bouckenooghe	Albert I Promenade 44/14	8400 Oostende
Dhr.	André	Bousse	Alfons Pieterslaan 97/6	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Boussy	E. Beernaertstraat 68	8400 Oostende
Dhr.	André	Brissinck	Stuiverstraat 284	8400 Oostende
Mevr.	Mimi	Broucke	Koninginnelaan 79/9	8400 Oostende
Dhr.	Georges	Bulthé	Cervantesstraat 6/3D	1190 Brussel
Dhr.	R.	Buysse	Postbus 85	8400 Oostende
Dhr.	Wilfried	Callens	Karel Janssenslaan 8	8400 Oostende
Dhr.	Eduard	Callier	Prinses Stefanieplein 63/5	8400 Oostende
Dhr.	Ignatius	Camerlinck	Kaaistraat 3/3	8400 Oostende
Dhr.	Lucien	Carrein	Hendrik Serruyslaan 76/601	8400 Oostende
Dhr.	Gabriël	Casier	Stokkellaan 192	8400 Oostende
Mevr.	Claudine	Casier-Pilaeis	Sint Hubertuslaan 84	8200 Brugge
Dhr.	Guy	Claeys	Flamingostraat 5	8400 Oostende
Dhr.	Leo-Jozef	Claeys	Ruddervoordestraat 40	8210 Zedelgem
Mevr.		Claeys-Bens	Prinses Stefanieplein 37/4	8400 Oostende
Dhr.	Freddy	Clibouw	Ettlingenstraat 95	8430 Middelkerke
Dhr.	Guillaume	Cornillie	Blauw Kasteelstraat 56	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Corveleyn	Buitenpad 2	8400 Oostende
Dhr. en Mevr.		Coulier	Loodsenstraat 18	8400 Oostende
Dhr.	Arthur	Craey	Langestraat 82	8400 Oostende
Mevr.		Daele	Verenigingstraat 133	8400 Oostende
Dhr.	Piet	Daman	Zegelaan 16	8450 Bredene
Dhr.	Gerard	Daniels	Muscarstraat 25	8400 Oostende
Dhr.	Jan	De Brouwere	Henegouwenstraat 3	8400 Oostende
Dhr.	Andries	De Gryse	Violierenlaan 130/1b	8400 Oostende
Dhr.	Jean Pierre	De Smedt	Kwartelstraat 18	8400 Oostende
Dhr.	Fernand	De Vriese	Rode Kruisstraat 10	8400 Oostende
Mevr.	Maria	Declercq	Mariakerkelaan 16	8400 Oostende
E.H.	Roger	Decock	Leopold I plein 5A/3	8400 Oostende
Dhr.	Hubert	Decombel	L. Van Tyghemlaan 24	8400 Oostende
Dhr.	Fernand	Decorte	L. Van Tyghemlaan 32	8400 Oostende
Dhr.	Eric	Degraeve	Verenigingstraat 6	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Dehondt	Timmermanstraat 17	8400 Oostende
Dhr.	Louis	Deknock	Sint Clarastraat 6	8400 Oostende
Dhr.	Ivan	Delanghe	Euphr. Beernaertstraat 54	8400 Oostende
Mevr.	Nora	Delanghe	Sint Franciscusstraat 16	8400 Oostende
Dhr.	Daniël	Depovere	Zilverlaan 135	8400 Oostende
Dhr.	Etienne	Derycke	Duivenstraat 1	8400 Oostende
Dhr.		Descamps	Stockholmstraat 47	8400 Oostende
Dhr.	Frederik	Deschacht	Beukenlaan 58	8400 Oostende
Dhr.	Antoine	Desmyter	Brusselstraat 8/9	8400 Oostende
Mevr.	Godelieve	Devisscher	Nieuwpoortsesteenweg 851	8400 Oostende

STEUNENDE LEDEN 2005

Dhr.	Luc	Devos	Leopold Decouxlaan 75	3012 Wilsele
Mevr.	Anne	D'Hiedt	Leopold II laan 17/6	8400 Oostende
Dhr.	François	Duchateau	Leffingestraat 56/3	8400 Oostende
Mevr.	Simonne	Dupres	Zandheuvel 1/44	8450 Bredene
Dhr.	Eduard	Dury	August Vermeylenstraat 128/9	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Elleboudt	Orteliuslaan 15	8420 De Haan
Dhr.	Pierre	Ente	Leopold I plein 5/7	8400 Oostende
Dhr.	Franky	Fiers	Kerkeveldweg 52	1640 St-Genesius-Rode
Dhr.	Patrick	Florizoone	Spermaliestraat 255	8433 Slijpe
Dhr.	Charles	Geldhof	Hof ter Mere 4	9000 Gent
Dhr.	Paul	Gerard	K. Van De Woestijnestraat 3	9000 Gent
Dhr.	Roger	Germeyns	Bouwmeesterstraat 5	8400 Oostende
Dhr.	Piet	Gevaert	Eksterstraat 5	8450 Bredene
Mevr.	Germaine	Gilles	Koninginnelaan 64	8400 Oostende
Dhr.	Hugo	Goberecht	Paul Michielslaan 45	8400 Oostende
Dhr.	Julien	Goekint	Zandvoordeschorredijkst 65	8400 Oostende
Dhr.	Dirk	Goes	Westlaan 29	8400 Oostende
Mevr.	Jenny	Groenvynck	Albert I Promenade 87/2	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Guillemin	Koninginnelaan 50/4	8400 Oostende
Dhr.	Herman	Heughebaert	Verenigde Natieslaan 10	8400 Oostende
Dhr.	Gilbert	Hollevoet	Torhoutsesteenweg 319	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Hostyn	Zwaluwenstraat 118	8400 Oostende
Dhr.	Jef	Hostyn	Frère Orbanstraat 89	8400 Oostende
Dhr.	Raymond	Houwen	Meeuwenlaan 9	8400 Oostende
Dhr.	Georges	Hubrechtsen	Fritz Vinckelaan 79	8450 Bredene
Dhr.	August	Hulpiau	Langestraat 41 B	8400 Oostende
Dhr.	Staf	Huys	Kappellestraat 86 6V	8400 Oostende
Dhr.	Eric	Ingelbrecht	Meeuwenlaan 28	8400 Oostende
Dhr.	Simon	Ippel	Verenigingstraat 161	8400 Oostende
Mevr.		Jacquet	Gounodstraat 2A/42	2018 Antwerpen
Dhr.	R.	Jansoone	Eikenlaan 12	8480 Ichtegem
Dhr.	Johan	Joye	Violierenlaan 124	8400 Oostende
Dhr.	Pierre	Kimpe	Jules Peurquaetstraat 18/2	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Labyt	Sartlaan 57	8400 Oostende
Dhr.	Daniël	Lamoot	Hoogwegel 20	8460 Oudenburg
Dhr.	R.	Lamoot	Albert I Promenade 38/8	8400 Oostende
Mevr.	Monique	Lanoye	Madridstraat 2/5	8400 Oostende
Dhr.	J.	Laschet	Nieuwe Langestraat 53	8400 Oostende
Dhr.	Alfons	Laureys	Olmenlaan 2	8460 Oudenburg
Dhr.	Vic	Leerman	De Rudderstraat 75	8400 Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Lermyte	Kortrijkstraat 323	8870 Izegem
Dhr.	Edwin	Liétard	Wapenplein 14/3	8400 Oostende
Dhr.	Gregory	Lisabeth	Prins Albertlaan 5	8400 Oostende
Dhr.	Robert	Lisabeth	Heidebloemstraat 24	8400 Oostende
Mevr.		Louwagie	Carnegielaan 39	3500 Hasselt
Dhr.	Bernard	Maertens	Sint Paulusstraat 40	8400 Oostende
Mevr.	Marie-Christine	Mahieu	Duinenstraat 123	8450 Bredene
Dhr.	Raymond	Mahieu	Duinenstraat 186	8450 Bredene
Dhr.	Erik	Makelberge	Koolmeesstraat 22	8400 Oostende
V.Z.W.		Marien Ecol. Centrum	Langestraat 82	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Marlein	Jozef II straat 35	8400 Oostende
Dhr.	Henri	Mille	Sint-Paulusstraat 14/4	8400 Oostende
Dhr.	André	Missiaen	Steense Dijk 364	8400 Oostende
Mevr.	Marie-José	Montmorency	Albert I Promenade 65/16	8400 Oostende
Dhr.	Vic	Neiryck	Noordstraat 13	8420 De Haan
Dhr.	Rigobert	Neyman	Jules Peurquaetstraat 53	8400 Oostende
Dhr.	Dirk	Nolf	Nieuwpoortsesteenweg 56	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Olsen	Prinses Stefanieplein 39	8400 Oostende
Dhr.	Raymond	Panckoucke	Bloemenstraat 11	8400 Oostende
Dhr.	R.	Parmentier	Wilgenlaan 40	8400 Oostende

STEUNENDE LEDEN 2005

Dhr.	Henri	Passchijn	Druivenlaan 9	8400 Oostende
Dhr.	André	Perdaens	Acacialaan 10	8400 Oostende
Dhr.	Etienne	Pitteljon	Leopoldlaan 179	8430 Middelkerke
Dhr.	Marcel	Plovie	Eigen Haardstraat 9	8400 Oostende
Dhr.	J.	Ponjaert	Vindictivelaan 14/19	8400 Oostende
Dhr.	Felix	Porta	Leopold II laan 21/4	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Pottiez	Rietstraat 51	8400 Oostende
Dhr.	Jacques	Priem	Frans Musinstraat 19	8400 Oostende
Dhr.	Emiel	Provoost	Paul Michielslaan 33	8400 Oostende
Mevr.	Martine	Quaegebeur	Feeënpad 4	8400 Oostende
Dhr.	Willy	Rappelet	Prinses Stefanieplein 59/401	8400 Oostende
Dhr.	Frank	Redant	Pauwhoflaan 13	8450 Bredene
Dhr.	Hugo	Schramme	Petunialaan 41	8400 Oostende
Dhr.	Robert	Schuyesmans	Hofstraat 28/32	8400 oostende
Dhr.	Edmond	Serie	Taboralaan 50	8400 Oostende
Dhr.	Michaël	Serruys	Magdalenasteenweg 27/2	1000 Brussel
Dhr.	Roland	Simoen	Vindictivelaan 14/21	8400 Oostende
Dhr.	Georges	Smislaert	Sint-Annalaan 136	1800 Vilvoorde
E.H.	Frans	Sonneville	Vindictivelaan 8/8	8400 Oostende
Dhr.	Ronny	Standaert	Gistelhofstraat 90	8920 Langemark
Dhr.	Pierre	Stemgee	Gentstraat 6	8400 Oostende
B.V.B.A.	J.	Story-Scientia	P. Van Duyseplein 8	9000 Gent
Dhr.	Roland	Stubbe	Frans Musinstraat 41/2	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Timmermans	Sint Sebastiaanstraat 24	8400 Oostende
Dhr.	Patrick	Vaes	Zandvoordestraat 157	8460 Oudenburg
Dhr.	Jos	Valcke	Duivenstraat 4	8400 Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Van Acker	K. Van De Woestijnestr. 12	8400 Oostende
Mevr.	Paule	Van Audekerke	Hendrik Serruyslaan 72/11	8400 Oostende
Dhr.	Jacques	Van Bergen	Petunialaan 29	8400 Oostende
Dhr.	Luc	Van Coolput	Van Stralenstraat 39	2060 Antwerpen
Mevr.	Roos	Van Dender-Castelein	de Smet de Naeyerlaan 3 (BC)	8400 Oostende
Dhr.	Paul	Van der Heyde	Dorpstraat 60	8432 Leffinge
Dhr.	Jean	Van Huele	Euphr Beernaerstraat 42	8400 Oostende
Mevr.	Georgette	Van Paemel	Stenenstraat 15	8400 Oostende
Dhr.	Andreas	Van Steen	Rozenlaan 5	8400 Oostende
Dhr.	Michel	van Tieghem	Edith Cavellstraat 10 A	8400 Oostende
Mevr.	J.	Vanaudenhove	Kappellestraat 5/203	8450 Bredene
Dhr.	André	Vancoillie	Zilverlaan 127	8400 Oostende
Dhr.	Patrick	Vandamme	Rode Kruisstraat 10	8450 Bredene
Dhr.	Alfons	Vandenbussche	Leffingestraat 56/2	8400 Oostende
Dhr.	Norbert	Vandenhouweele	Madelifjeslaan 5	8400 Oostende
Dhr.	Dirk	Vanderbeke	H. Conscienceplein 9/1	8400 Oostende
Mevr.	Jenny	Vandergunst	Meiboomlaan 12	8400 Oostende
Dhr.	François	Vandevelde	Gistelsesteenweg 48	8400 Oostende
Dhr.		Vandewalle	Edith Cavellstraat 82	8400 Oostende
Dhr.	Geert	Vanthuyne	Nieuwpoortlaan 53/1	8660 De Panne
Dhr.	Philip	Vanthuyne	Goedheidstraat 14/2	8400 Oostende
Dhr.	René	Vanwalleghem	Aartshertoginnestraat 54/9	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Vens	Schippersstraat 45/7	8400 Oostende
Dhr. en Mevr.		Verburgh-Serrano	Zwanenlaan 75	8400 Oostende
Dhr.	René	Verdonck	Karel Janssenslaan 29/15	8400 Oostende
Mevr.	Diane	Verelst	Stuiverstraat 288	8400 Oostende
Dhr.	Daniël	Vermeersch	Lijsterbeslaan 56	8400 Oostende
Dhr.	Willy	Versluys	Hendrik Baelskaai 2	8400 Oostende
Dhr.	Dirk	Verstraete	Honoré Borgersstraat 88	8400 Oostende
Dhr.	Ronny	Vilain	Joseph Petrestraat 8/11	1500 Halle
Dhr.	Luc	Vlaemynck	Edmond Laponstraat 22	8400 Oostende
		Vrienden Sted. Musea	Ernest Feysplein 15/27	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Vynck	Kemmelbergstraat 61	8370 Blankenberge
Dhr.	Wilfried	Vyncke	Nijverheidstraat 26/1	8400 Oostende

STEUNENDE LEDEN 2005

Dhr.	Albert	Vyvey	Leopold I plein 2/1	8400 Oostende
Dhr.	Guido	Walters	Honoré Borgerstraat 107	8400 Oostende
Dhr.	Raoul	Wegielski	Sint-Clarastraat 5	8400 Oostende
Dhr.	Rudi	Weise	Voorhavenlaan 1/14	8400 Oostende
Dhr.	Jacques	Wellecomme	Prof. Mac Leodplein 5	8400 Oostende
Dhr.	Michel	Wendelen	Oosthelling 11/28	8400 Oostende
Dhr.	E.A.	Weynen	Brugse Steenweg 49	8450 Bredene
Mevr.	Ingrid	Wolf	Steense Dijk 619	8400 Oostende
Mevr.	Carine	Wybouw	Leffingestraat 293	8400 Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 2005

Mevr.	Jeanine	Ackaert	Louisastraat 2 C	8400 Oostende
Dhr.	Andy	Allemeersch	Cirkelstraat 16 A	8400 Oostende
Dhr.	Renaud	Aneca	Schippersstraat 58/8	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Arnoys	Steenbakkersstraat 50	8400 Oostende
Dhr.	John	Aspesslagh	Hermitagestraat 22	8610 Kortemark
Dhr.	Robert	Aspesslagh	Antoon Mouquéstraat 8	8400 Oostende
Mevr.	Audrey	Bagnall	Adolf Buylstraat 17	8400 Oostende
Dhr.	Simon	Bailliére	Kastanjelaan 37	8400 Oostende
Mevr.	Jacqueline	Beauprez	Fregatstraat 21/8	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Beckmann	Violierenlaan 74	8400 Oostende
Dhr.	August	Beyen	Sint Riquierstraat 12	8450 Bredene
Dhr.	Fernand	Blomme	Irisstraat 12	8400 Oostende
Dhr.	Freddy	Borgers	Geerdegemdries 73	2800 Mechelen
Dhr. & Mev.		Boucquez-Laplasse	Driftweg 59	8450 Bredene
Dhr.	Marcel	Braet	Eekhoornstraat 20	8400 Oostende
Dhr.	Leon	Broucke	Leffingestraat 133	8400 Oostende
Mevr.	Betty	Broux	Steense Dijk 611	8400 Oostende
		Brugse Boekhandel	Dijver 2	8000 Brugge
Dhr.	Rudy	Bulteel	Oud Vliegvelde 61	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Byn	Steense Dijk 287	8400 Oostende
Dhr.	Ian	Calcoen	Staatsbladstraat 16/8	1000 Brussel
Mevr.	Alma	Callewaert	Broederlijkheidstraat 6	8400 Oostende
Dhr.	Boris	Capon	Ibisstraat 20	8400 Oostende
Dhr.	Johnny	Capon	Spalaan 31	8400 Oostende
Dhr.	Michel	Capon	Westlaan 19	8400 Oostende
Mevr.	Sara	Capon	Torhoutsesteenweg 35/9	8400 Oostende
Mevr.	Marie	Casier	Korte Kerkstraat 5	9032 Wondelgem
Dhr.	Jaak	Casselmann	Boogschuttersstraat 4	8400 Oostende
Dhr.	Antoon	Catteeuw	Frère Orbanstraat 16	8400 Oostende
		Vlaams Centrum Genealogie	Kronevoordestraat 2 A	8610 Handzame
Dhr.	Pierre	Claes	Kerkstraat 44	8400 Oostende
Dhr.	Gerard	Claeys	Stationstraat 25	8420 De Haan
Dhr.	Ferdinand	Cogghe	Normandlaan 12	8430 Middelkerke
Dhr.	Jacques	Collen	Abraham Orteliuslaan 4	3500 Hasselt
Dhr.	René	Coolsaet	Langestraat 119	8400 Oostende
Dhr.	François	Coopman	Wilgenlaan 38	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Coopman	J. de ter Beerstlaan 15	8450 Bredene
Dhr.	Henri	Corbisier	Mariakerkelaan 131	8400 Oostende
Mevr.		Corbisier	Mariakerkelaan 131	8400 Oostende
E.H.	Jan	Corneillie	Ooievaarslaan 1 - Kamer 206	8400 Oostende
Dhr. en Mevr.		Cornelli-Goeman	Prinsenlaan 32	8400 Oostende
Dhr.	Julius	Cornette	Jozef II straat 41	8400 Oostende
Dhr.	Karel	Coulier	Middenlaan 1	8400 Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Cuypers	Ooststraat 67/1	8400 Oostende
Mevr.	Elisabeth	Dasseville	Veilinglaan 93	1861 Meise
Mevr.	Mariette	Dasseville	Witte Nonnenstraat 34	8400 Oostende
Dhr.	Emmanuel	de Bethune	Kasteeldreef 10	8510 Kortrijk
Dhr.	Gustaaf	De Ceuninck	de Smet de Naeyerlaan 13/3B	8400 Oostende
Dhr.	R.	De Coninck	Anjelierenlaan 8	8400 Oostende
Dhr.	R.	De Fraeye	Steense Dijk 248/4	8400 Oostende
Mevr.	Lucienne	De Jonghe	Oostendelaan 27	8430 Middelkerke
Mevr.	Erna	de Kievith	Zwanenstraat 26	8460 Oudenburg
Mevr.	Gerda	de Kievith	Albatrosstraat 17	8400 Oostende
		De Peperbusse	Prins Boudewijnstraat 7	8400 Oostende
Dhr.	Francis	De Smet	Vinkenstraat 3	8400 Oostende
Dhr. en Mev.		De Vlieghe-Ducheyne	Stationsstraat 42	9260 Schellebelle
Dhr.	Armand	De Vreese	Elisabethlaan 365	8400 Oostende
Dhr.	Y.	De Wispelaere	Copmanlaan 13	8420 De Haan
Dhr.	Richard	Debruyne	Leopold II laan 7/4	8400 Oostende
Mevr.	Jeannine	Dechaene	Koningstraat 33	8400 Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 2005

Dhr.	Yves	Deckers	Dekenijstraat 4	8400 Oostende
Dhr.	Philip	Declercq	Prinses Elisabethlaan 2	8450 Bredene
Dhr.	Michel	Dedrie	Ernest Feysplein 15/22	8400 Oostende
Mevr.	Raymonda	Dedrie	Plakkersstraat 17	8400 Oostende
Dhr.	Anton	Degrieck	Hamsterstraat 19	8400 Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Degroote	Blauwkasteelweg 4/7	8310 St-Kruis
Dhr.	Martin	Deherdt	Mariakerkeplein 9	8400 Oostende
Dhr.	Robert	Demaegdt	Kievitstraat 17	8400 Oostende
Mevr.	Josette	Demey-Bens	Hendrik Serruyslaan 4/14	8400 Oostende
Dhr.	Freddy	Denecker	Sacramentenstraat 7	8430 Middelkerke
Dhr.	Pol	Dermul	Oosthelling 11/13	8400 Oostende
Mevr.	Simonne	Desaever	Torhoutsesteenweg 63/8	8400 Oostende
Dhr.	Gustaaf	Deschacht	Larixenlaan 14	8400 Oostende
Dhr.	Eugeen	Deschepper	Mariakerkelaan 8	8400 Oostende
Dhr.	Arie	Desnerck	Passchijnstraat 63	8400 Oostende
Mevr.	Anita	Desport	Fregatstraat 16	8400 Oostende
Dhr.	Raoul	Develder	Rietstraat 37	8400 Oostende
Dhr.	André	Devisscher	Rue du Linchet 10	1435 Mont-St-Guibert
Dhr.	Jean-Pierre	Devolder	Amsterdamstraat 49	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Devos	Mimosalaan 51	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Dhondt	Elisabethlaan 336/16	8400 Oostende
Mevr.	Rita	Dierendonck	Schoonheidsleerlaan 26	8450 Bredene
Dhr.	Raymond	Dillen	Pontonstraat 14	8400 Oostende
Dhr.	Y.	Dingens	Leopold II laan 6	8400 Oostende
Dhr.	Kamiel	Dirickx	Taboralaan 182	8400 Oostende
Dhr.	Bernard	Duflou	Oud Vliegveld 63	8400 Oostende
Dhr.	Erwin	Durlinger	Anjelierenlaan 7	8400 Oostende
Dhr.	Jo	Durlinger	Voorhavenlaan 5/16	8400 Oostende
Dhr.	Claude	Everaert	Ieperstraat 14/21	8400 Oostende
Dhr.	François	Falin	Stormmewstraat 5	8400 Oostende
Dhr.	André	Fischer	Halfweghuisstraat 36	8490 Jabbeke
Dhr.	Daniël	Floré	Torhoutsesteenweg 19	8210 Loppem
Mevr.	Suzanne	Germonpre	Karel Janssenslaan 13/3	8400 Oostende
Dhr.	Xavier	Geuskens	Nethestraat 17	3941 Hechtel-Eksel
Dhr.	Johan	Geuens	Frans Musinstraat 20	8400 Oostende
Dhr. & Mevr.		Goes-Bousmans	Westbilklaan 12	8470 Gistel
Dhr.	A.	Goetry	Meeuwenlaan 7/9	8450 Bredene
Dhr.	Dirk	Goossens	Adolf Buylstraat 56	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Huys	Groenendijkstraat 185	8450 Bredene
Dhr.	Jean	Jacobsen	Stockholmstraat 39/4	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Jonckheere	Eigen Haardstraat 19	8400 Oostende
Dhr.	Robert	Kint	Europagalerij 13/338	8400 Oostende
Mevr.		Koten	Guldensporenlaan 16/6	8400 Oostende
Mevr.	Noëla	Koten	Meersstraat 6	9890 Baaigem
Dhr.	Omer	Kyndt	Gistelsesteenweg 11	8460 Westkerke
Dhr.	Robert	Labbeke	Groenveld 64	1930 Zaventem
Dhr.	Geert	Lambert	Batterijstraat 16	8400 Oostende
Dhr.	Alfred	Lammaing	Torhoutsesteenweg 305	8400 Oostende
Dhr.	Eric	Laroye	Koningstraat 37/1	8400 Oostende
Mevr.	Nicole	Lauwers	Jozef II straat 7 A	8400 Oostende
Dhr.	O.	Lavens	Grotestraat 175	8421 De Haan
Dhr.	Willy	Lecluyse	Vlinderstraat 14	8400 Oostende
Dhr.	Michel	Leerman	Koninginnelaan 59/6	8400 Oostende
Dhr.	Jacques	Litiere	Burgemeester A Ronselaan 20	8470 Gistel
Dhr.	Walter	Loontiens	Groenendaallaan 8	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Lowyck	Zwaluwenstraat 77	8400 Oostende
Dhr.	Marc	Loy	Batterijstraat 70	8450 Bredene
Dhr.	André	Maes	Gerststraat 103	8400 Oostende
Dhr.	Jacky	Maes	Christinastraat 117	8400 Oostende
Dhr.	Peter	Marin	Salviaalaan 48	8400 Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 2005

Dhr.	Bernard	Maseman	Diksmuidestraat 6/17	8400 Oostende
Dhr.	Jan	Masschalck	Vindictivelaan 2/6	8400 Oostende
Mevr.	Lilian	Maurau	Rogierlaan 25/7	8400 Oostende
Mevr.	Katia	Mensaert	Hennepstraat 30	8400 Oostende
Dhr.	Philippe	Menu	Waterlelielaan 11	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Messiaen	Henri Jasparlaan 37	8434 Westende
Dhr.	Karel	Michielsen	Vaardijk-Noord 1	8460 Oudenburg
Dhr.	Jan	Milh	Serafien De Rijckelaan 21	9840 De Pinte
Dhr.	Johny	Monteyne	Luchthavenstraat 47	8400 Oostende
Mevr.		Morsa	Rogierlaan 28/5	8400 Oostende
Mevr.		Nefors-Schuyesmans	Rogierlaan 41/4	8400 Oostende
Dhr.	Herman	Nevens	Kievitenlaan 22	8420 De Haan
Mevr.	Mireille	Neyman	Vredestraat 32	8400 Oostende
Dhr.	Gilbert	Nieuwenhuysse	Elisabethlaan 1 A	8400 Oostende
Dhr.	Frank	Nootaert	Euphr. Beernaertstraat 58/B3	8400 Oostende
Dhr.	Herbert	Pennequin	Leffingestraat 209	8400 Oostende
Dhr.	Willy	Pieters	Torhoutsesteenweg 53/5	8400 Oostende
Dhr.	Hubert	Pladys	Maria Theresiastraat 88/2	3000 Leuven
Mevr.	Victoire	Ponjaert	Rogierlaan 34/12	8400 Oostende
Dhr.	André	Porta	Euphr Beernaertstraat 116	8400 Oostende
Dhr.	John	Pottier	Adolf Buylstraat 47/2	8400 Oostende
Dhr.	F.	Proot	Plantenstraat 47	8400 Oostende
		Provinciale bibliotheek	Jan Van Eyckplein 1	8000 Brugge
Dhr.	Oscar	Provoost	P. Raedemaekersstraat 33	1830 Machelen
Dhr.	René	Reunbrouck	Voorhavenlaan 171	8400 Oostende
Dhr.	Freddy	Rigaux	Ter Heydelaan 336/4	2100 Deurne
Dhr.	Dirk	Rotsaert	J. de ter Beerstlaan 16	8450 Bredene
Dhr.	Rene	Saudemont	Borsig-Allee 15	D - 53125 Bonn
Dhr.	Jean	Segers	Amsterdamstraat 33/1	8400 Oostende
Dhr.	Pascal	Servaes	Peter Benoitstraat 38	8400 Oostende
Mevr.		Servaes	Torhoutsesteenweg 362	8400 Oostende
Dhr.	Raf	Seys	Ringlaan 1	8680 Koekelare
Mevr.		Seys	Ooststraat 36/8	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Simoens	Groentemarkt 11/11	8400 Oostende
Mevr.	Yvonne	Simon	Van Iseghemlaan 98/9	8400 Oostende
Dhr.	Norbert	Slambrouck	Sterrebeeklaan 4	8400 Oostende
Mej.	Suzanne	Soete	Hendrik Serruyslaan 18	8400 Oostende
		Stadsarchief	Stadhuis - Vindictivelaan	8400 Oostende
Dhr.	Jean	Stemgee	Van Tyghemlaan 39	8400 Oostende
Mevr.	Annie	Storme	Orchideelaan 5	8400 Oostende
Dhr.	Luc	Streber	Boondaelsesteenweg 589	1050 Brussel
Dhr.	Luc	Strybol	Zeelaan 50	8400 Oostende
Mevr.	Adolphine	Sweetlove	Koningstraat 31/2C	8400 Oostende
Dhr.	René	Sweetlove	Am Bahndamm 13	4700 Eupren
Mevr.	Clara	Symaey	Nieuwpoortsesteenweg 23/10	8400 Oostende
Dhr.	Gustaaf	Sys	Roeselarestraat 68 B	8600 Esen
Dhr.	Erwin	't Jaeckx	Rivierstraat 8	8400 Oostende
Dhr.	Ronald	Tulpin	Emiel Moysonplein 1/25	8400 Oostende
Dhr.		Van Daele	Coupurestraat 7	8450 Bredene
Dhr. en Mv.		Van Den Broecke	Torhoutsesteenweg 234/5	8400 Oostende
Dhr.	Rudi	van den meersschaut	Van Craenenbroeckstraat 69/4	9120 Beveren Waas
Dhr.	Jocelyn	Van Eycken	Sint Sebastiaanstraat 20	8400 Oostende
Mevr.		Van Geluwe	Vinkenstraat 5	8400 Oostende
Dhr.	Hendrik	Van Hoecke	Van Iseghemlaan 49/5	8400 Oostende
Dhr.	Lucien	Van Outryve	Karel Janssenslaan 5/1	8400 Oostende
Dhr.	Paul	Van Roost	Tervuursesteenweg 408	2800 Mechelen
Dhr.	Andries	van Rysbergen	Kustlaan 3	8450 Bredene
Mevr.	Gilberte	Van Tyghem	Lotuslaan 29	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Vanblaere	Marie-Joséstraat 5	8400 Oostende
Mevr.	S.	Vancampo	Stuiverstraat 55/57	8400 Oostende

AANGESLOTEN LEDEN 2005

Dhr.	Alfons	Vandamme	Dr. E. Moreauxlaan 322	8400 Oostende
Dhr.	Louis	Vande Casteele	Sint Riquierstraat 17	8450 Bredene
Mevr.	Gerda	Vande Wynckel	Koopvaardijstraat 14	8400 Oostende
Dhr.	Edwin	Vandenbergh	Eikhofstraat 19	8600 Diksmuide
Dhr.	Robert	Vandenbergh	Longchamplaan 84	8400 Oostende
Mevr.	Cecile	Vandenbroecke	Laar 20	2630 Aartselaar
Mevr.	Georgette	Vandendriessche	Leopold I plein 5A/12	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Vander Heyde	Torhoutsesteenweg 35/1	8400 Oostende
Dhr.	Rene	Vandercruyssen	Mariakerkelaan 330	8400 Oostende
Dhr.		Vandermeulen	Mercatorlaan 19/34	8400 Oostende
Dhr.	Martin	Vanderstraeten	Taboralaan 49	8400 Oostende
Dhr.	Frans	Vanderwal	Oud Vliegvelde 35	8400 Oostende
Dhr.	John	Vandesteene	Ravenlaan 16	8400 Oostende
Dhr.	Daniël	Vandewinkel	Cardijnplein 6/10	8400 Oostende
Dhr.	Godfried	Vandooren	Zwaluwenstraat 145/4	8400 Oostende
Dhr.	Pierre	Vanhecke	Henri Lalouxlaan 45	8670 Koksijde
Dhr.	Robert	Vanhix	Pycke de ten Aerdelaan 30	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Vanhooren	Mercatorlaan 19/53	8400 Oostende
Mevr.	Christiana	Vanhoucke	Zwevezelestraat 72	8820 Torhout
Dhr.	Jo	Vanhoutte	Meibloempjeslaan 4/2	8400 Oostende
Dhr.		Vanleke	Passchijnstraat 5	8400 Oostende
Dhr.	Bart	Vansevenant	Ijzerstraat 24A/13	8400 Oostende
Dhr.	André	Vansielegem	Havenstraat 22	8400 Oostende
Mevr.	Jeannine	Vanwelsenaers	Limbalaan 29	8400 Oostende
Mevr.		Vercruyse	Kraanvogelstraat 1	8400 Oostende
Dhr.	Roger	Verdonck	Amsterdamstraat 49	8400 Oostende
Dhr.	Fernand	Verhaeghe	Violierenlaan 53	8400 Oostende
Dhr.	Marcel	Verhaeghe	Dr. Verhaeghestraat 20	8400 Oostende
Mevr.	Gerda	Verhulst	Gerststraat 57	8400 Oostende
Dhr.	Henri	Verkouille	Zwanenlaan 44	8400 Oostende
Dhr.	Charles	Vermeersch	Lange Violettestraat 249	9000 Gent
Dhr.	Dries	Vermeesch	Kievitstraat 3	8400 Oostende
Mevr.	M.	Vermeulen	Koningstraat 55/3	8400 Oostende
Dhr.	Herman	Viaene	Vindictivelaan 14/9A	8400 Oostende
Mevr.	Maria	Vieren	Gerststraat 12	8400 Oostende
Dhr.	Guido	Volcke	Vanderstichelenstraat 135	8400 Oostende
Dhr.		Vollmacher	Ooststraat 42B/7	8400 Oostende
Mevr.	Denise	Willaert	Kapucijnenstraat 23/3	8400 Oostende
Mevr.	Marie-José	Willaert	Stockholmstraat 35/2	8400 Oostende
Dhr.	René	Wybouw	Kanaalstraat 7	8470 Gistel
Dhr.	Roland	Wybouw	Ieperleedstraat 13	8432 Middelkerke
Dhr.	Leonard	Zonnekeijn	Ooststraat 6/4	8400 Oostende

OPENINGSDATA MUSEUM IN 2006

- Elke zaterdag
- Van 24 december 2005 t/m 08 januari 2006 (gesloten 25 en 27 december, 01 en 03 januari 2006).
- Van 25 februari t/m 05 maart (gesloten 28 februari).
- Van 01 april t/m 17 april (gesloten 04 en 11 april).
- Van 25 mei t/m 28 mei.
- Van 15 juni t/m 17 september (gesloten elke dinsdag).
- Van 28 oktober t/m 05 november (gesloten 31 oktober).
- Van 23 December t/m 07 januari 2007 (gesloten 25 en 26 december 2006, 01 en 02 januari 2007).

Telkens van 10u tot 12u en van 14u tot 17u

*Onze prijs = uw profijt
Uw kleurenfoto's manueel
afgewerkt volgens de
modernste technologie
met multi-scanner*

**COCK
CAMERA
SERVICE**

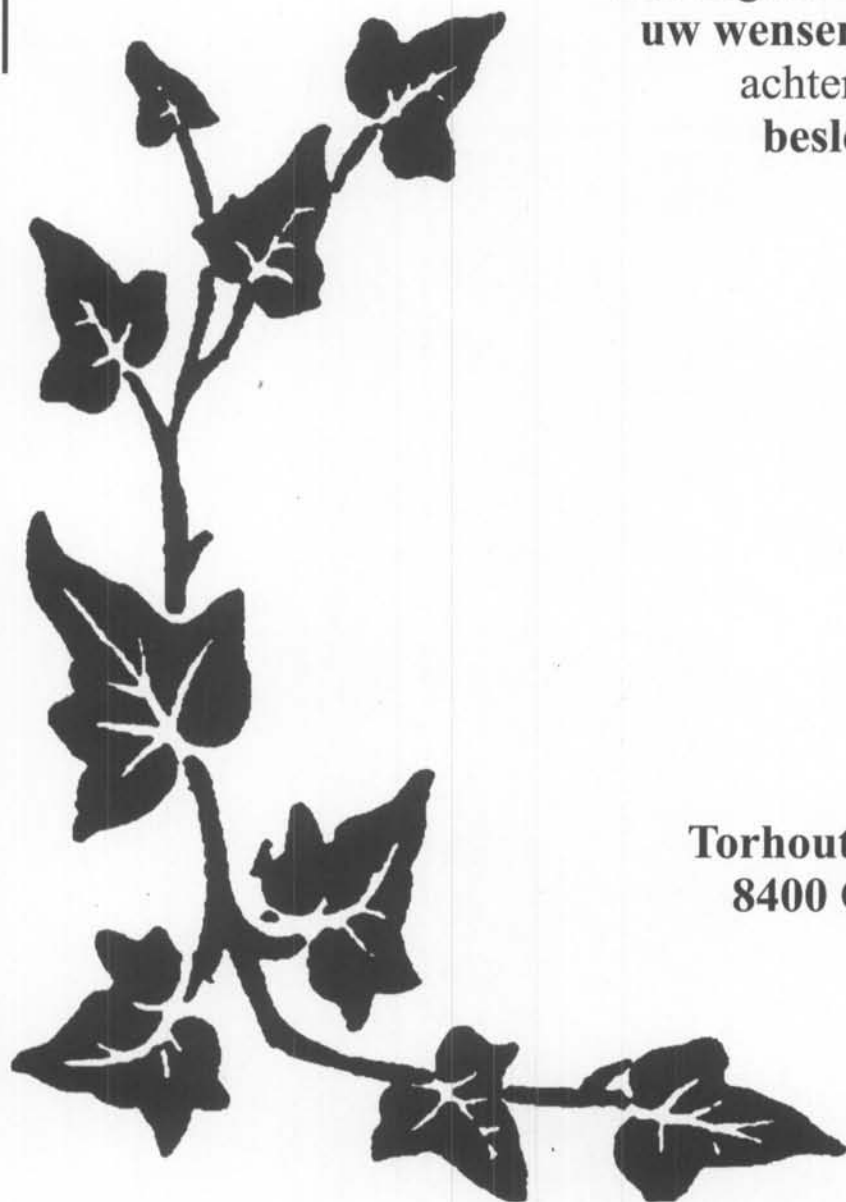
Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

Waar kwaliteit nog
vakmanschap is

Uitvaartverzorging - Funerarium

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059/80.15.53